O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV.№

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган • E-mail: info@xs.uz • 2007 йил 21 июль, № 142 (4295) Шанба

БАРКАМОЛ АВЛОД, СОҒЛОМ МИЛЛАТ

тиббиёт соҳасидаги ислоҳотларнинг бош мақсадидир

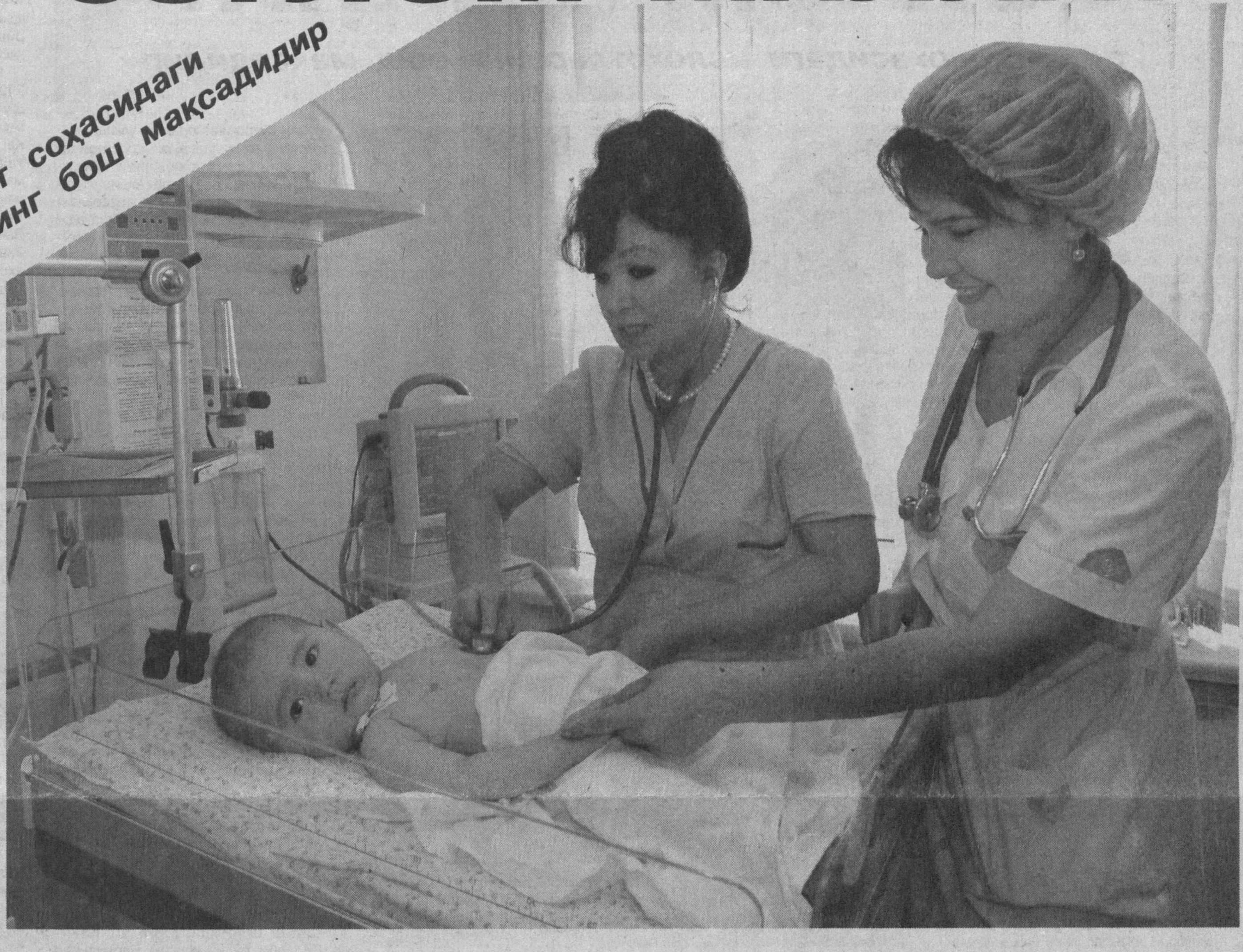

Мамлакатимиз мустақиллигининг ўн олти йиллик шодиёналари тобора яқинлашмоқда. Аслида, бундай қутлуғ даврни йиллар билан эмас, балки амалга оширилган ишлар, янгиланишлар, ислоҳотлар самараси билан ўлчаш ўринлидир. Зеро, шу қисқа фурсатда қилинган ишларга назар ташласак, уларнинг натижасидан кўнгилларимиз ифтихорга тўлади.

Эзгу қадам

Мамлакатимизда барча соҳаларда бўлгани каби соғлиқни сақлаш тизимида тобора чуқурлашиб бораётган ислоҳотлар ўз натижасини бермоқда. Бу ислоҳотлар инсон учун, унинг манфаати, турмушининг ободлиги ва фаровонлигини таъминлаш учун олиб борилаётганлиги барчамизга кундек равшан.

Замонавий, халқаро андозалар даражасидаги тиббий хизмат тизимини барпо этиш — бу соҳада олиб борилаётган ислоҳотларнинг бош вазифасидир. Мақсад эса, ҳар жиҳатдан баркамол янги авлодни вояга етказиш, миллатни соғломлаштиришдан иборат.

Истиқлолимизнинг илк пайтларидаёқ бу борада дастлабки амалий қадамлар қўйилди. Президентимизнинг 1993 йил 23 апрелдаги Фармони билан мамлакатимизда «Соғлом авлод учун» халқаро нодавлат хайрия жамғармаси вужудга келганлигини эслайлик. Мустабидлик йилларида кимёлаштириш сабабли заифлашган авлодларни ва янги туғилаётганларни соғломлаштириш, оналар ва болалар саломатлигини, халқимизнинг тиббий онги ва маданиятини юксалтиришга қаратилган мазкур жамғарма томонидан ўтган йиллар мобайнида кўпгина хайрли, савобли ишлар амалга оширилди.

Шу ўринда диққатга сазовор бўлган яна бир воқеани айтишни жоиз билдик. 1993 йилда мустақил Ўзбекистоннинг дастлабки «Соғлом авлод учун» ордени таъсис этилди. Ушбу орден билан ҳар йили халқимизни соғломлаштириш йўлида жонбозлик кўрсатиб келаётган фидойи инсонлар мукофотланадилар. Очиғи, соғлом авлод тарбияси, миллат саломатлиги йўлида ташланган бу каби қадамлар ўз вақтида нафақат она замини, суву ҳавоси, балки насли ҳам офатлар исканжасида қолган эл учун катта воқеа бўлди. Айниқса, давлатимиз раҳбарининг 1998 йилдаги Фармони билан Ўзбекистонда соғлиқни сақлаш тизимини ислоҳ қилишнинг 1999-2005 йилларга мўлжалланган Давлат дастури қабул қилиниши соҳада ўтказилаётган ислоҳотларда туб бурилиш ясади. Стратегик аҳамиятли бу ҳужжатда тиббий хизматнинг миллий моделини босқичма-босқич шакллантириб бориш вазифаси қўйилган ҳамда унинг устувор йўналишлари изчил ва аниқ баён этилган.

(Давоми 2-бетда).

Ўзбекистон Республикаси Президентининг

ФАРМОНИ

Н.Кучерскийни «Фидокорона хизматлари учун» ордени билан мукофотлаш тўғрисида

Мамлакатимиз кон-металлургия саноатини ривожлантиришдаги кўп йиллик самарали меҳнати, республикамизнинг иқтисодий салоҳиятини юксалтиришга қўшган улкан ҳиссаси ҳамда ижтимоий-сиёсий ҳаётдаги фаол иштироки учун Навоий кон-металлургия комбинатининг бош директори Кучерский Николай Иванович "Фидокорона хизматлари учун" ордени билан мукофотлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2007 йил 20 июль

ҚОНУНЛАР ТАРҒИБОТИ – МУҲИМ ВАЗИФА

Истиқлол йилларида Президентимиз Ислом Каримов раҳнамолигида мамлакатимиз суд-ҳуқуқ тизимини демократлаштириш йўлида амалга оширилган кенг кўламли ислоҳотларнинг асосий мақсади Ўзбекистон Республикаси Конституцияси ҳамда умумэътироф этилган халқаро нормаларда мустаҳкамланган инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини таъминлаш, унинг ҳаёти, дахлсизлиги, қадр-қиммати ва бошқа қонуний манфаатларини ҳимоя қилишнинг самарали механизмларини шакллантиришга қаратилган. Хусусан, бунда жиноят, жиноят-процессуал қонун ҳужжатлари, жиноий жазо тизимини босқичма-босқич либераллаштириш борасида қилинаётган ишлар муҳим аҳамият касб этмоқда.

Мустақиллик йилларида жиноий жазоларнинг изчиллик билан босқичма-босқич либераллаштирилиши йўлида амалга оширилаётган ишлар жамиятимиздаги муҳитни янада соғломлаштиришда муҳим омил бўлиб хизмат қилаётир. Масалан, республикамизда ўтган йили 2000 йилдагига нисбатан қотиллик 20 фоизга, безорилик 6 фоизга камайди. Халқимизнинг кечиримлилик, бағрикенглик ва инсонпарварликка асосланган қадриятларини ўзида мужассам этган ярашув институти жорий этилди.

Бугунги кунда халқимиз ва жаҳон ҳамжамияти диққат марказида турган Ўзбекистонда ўлим жазосининг жиноий жазо тизимидан чиқариб ташланиши ҳамда қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқининг судларга ўтказилиши муҳим ижтимоий-сиёсий воқеадир.

Қонун устуворлигини таъминлашга алоҳида эътибор қаратилаётган мамлакатимизда инсонпарварлик тамойиллари асосида ўлим жазосининг бекор қилиниб, умрбод озодликдан маҳрум этиш жазо чораси қўлланилиши фуқароларнинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларини таъминлайди, шунингдек, қамоққа олишга

(Давоми 3-бетда).

Қирқиш чизиғи

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

"СУДЛАР ТЎҒРИСИДА"ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНИГА, ҲАРБИЙ СУДЛАР ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМГА, СУДЬЯЛАРНИНГ МАЛАКА ҲАЙЪАТЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА

«Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталари 2007 йил

Қирқиш чизиғи — Буклаш чизиғи

57. Судьяларнинг малака ҳайъатлари судьяликка номзодлар захирасида турган ҳамда фуқаролик ишлари бўйича туманлараро, туман (шаҳар) судларининг ва жиноят ишлари бўйича туман (шаҳар) судларининг судьялари, округ ва ҳудудий ҳарбий судларнинг судьялари, Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик судининг ва вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳар хўжалик судларининг судьялари лавозимларига номзоди биринчи марта кўрсатилаётган шахсларни Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Юристлар малакасини ошириш марказида махсус курсларда ўқитишни ташкил этади. Махсус курсларни тамомлаганлик тўғрисидаги сертификат берилган кунидан эътиборан уч йил мобайнида амал қилади.

58. Судьялик лавозими бўшаб қолган тақдирда, судьяликка номзодлар захирасида турган шахслар бу ҳақда судьяларнинг тегишли малака ҳайъати томонидан хабардор қилинади. Бунда ушбу Низомнинг 57-моддасида назарда тутилган судьялик лавозимига номзоди биринчи марта кўрсатилаётган шахслар Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги Юристлар малакасини ошириш марказида махсус курсларни тамомлаганлик тўғрисидаги сертификатга эга бўлган тақдирдагина хабардор қилинадилар.

Бўшаб қолган судьялик лавозимига ўтказиладиган танловда иштирок этиш истагини билдирган шахслар малака имтиҳони топширадилар, мазкур имтиҳон натижаларига кўра судьяларнинг тегишли малака ҳайъатлари уларнинг судьялик лавозимига муносиблиги ёки муносиб эмаслиги тўғрисида қарор қабул қилади.

59. Судьяларнинг тегишли малака ҳайъати судьяликка номзодлар захирасида турган шахсларнинг судьялик лавозимига лаёқатлилиги даражасини судларнинг ихтисослашувини инобатга олган ҳолда, имтиҳон қабул қилиш йўли билан баҳолайди. Бунда уларнинг меҳнат фаолияти, шахси ва дунёқараши эътиборга олинади.

Судьяларнинг малака ҳайъати бўш бўлган судьялик лавозимига тавсия этилган камида икки нафар номзодга доир материалларни Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссиясига юборади.

59^1. Қорақалпоғистон Республикаси судларининг судьялик лавозимларига сайлаш ёки тайинлаш Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раисининг Ўзбекистон Республикаси Президенти билан келишилган тақдимномасига биноан Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси томонидан амалга оширилади. Мазкур масала Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссиясининг хулосаси асосида Ўзбекистон Республикаси Президенти билан келишиш учун киритилади".

4-модда. Ушбу Қонун расмий эълон қилинган кундан эътиборан кучга киради.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти

И. КАРИМОВ

Тошкент шаҳри,
2007 йил 20 июль
№ ЎРҚ — 103

8

рининг ваколатлари Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссиясининг тақдимномасига биноан судьяларнинг тегишли малака ҳайъати қарори билан қуйидаги ҳолларда тўхтатиб турилиши мумкин, агар";

8) **72-модда биринчи қисмининг биринчи хатбошиси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

"Ўзбекистон Республикаси Олий суди, Олий хўжалик суди судьясининг ваколатлари — Ўзбекистон Республикаси Президентининг тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Сенати томонидан; вилоятлар, Тошкент шаҳар судлари, туманлараро, туман (шаҳар) судлари, ҳарбий судлар, вилоятлар ва Тошкент шаҳар хўжалик судлари судьясининг ваколатлари — Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссиясининг тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан; Қорақалпоғистон Республикаси судлари судьясининг ваколатлари — Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раисининг Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссиясининг хулосасига асосан киритиладиган тақдимномасига биноан Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси томонидан қуйидаги ҳолларда муддатидан илгари тугатилади";

9) **74-модданинг иккинчи қисмидаги** "Олий хўжалик суди Пленуми томонидан" деган сўзлар "хўжалик судлари судьяларининг конференциясида" деган сўзлар билан алмаштирилсин.

2-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг 2000 йил 14 декабрдаги 164–II-сонли Қарори билан тасдиқланган **Ҳарбий судлар фаолиятини ташкил этиш тўғрисидаги низом** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2001 йил, № 1–2, 12-модда) **2-бандининг биринчи хатбошиси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

"2. Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Ҳарбий ҳайъати лавозим бўйича Ҳарбий ҳайъат раиси ҳисобланадиган Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг ўринбосаридан, Ҳарбий ҳайъат раисининг ўринбосари ва судьялардан иборат бўлади".

3-модда. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг 2001 йил 7 декабрдаги 323–II-сонли Қарори билан тасдиқланган **Судьяларнинг малака ҳайъатлари тўғрисидаги низомга** (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2002 йил, № 1, 23-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) **2-модданинг тўртинчи қисми** қуйидаги мазмундаги **тўртинчи**, **бешинчи** ва **олтинчи қисмлар** билан алмаштирилсин:

"Судьялар олий малака ҳайъати раиси Ўзбекистон Республикаси Олий суди Пленуми томонидан Ўзбекистон Республикаси Олий суди судьялари орасидан сайланади.

Хўжалик судлари судьяларининг малака ҳайъати раиси Ўзбекистон Республикаси хўжалик судлари судьяларининг конференциясида Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди, Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик суди, вилоятлар ва Тошкент шаҳар хўжалик судлари судьялари орасидан сайланади.

Қорақалпоғистон Республикаси фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича олий судларининг, фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳар судларининг, Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий судининг раислари лавозимларига кўра судьяларнинг тегишли малака ҳайъатлари раислари ҳисобланади";

4

2) **8-модда** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

"8. Судьяларнинг тегишли малака ҳайъати раиси судьяларнинг малака ҳайъати фаолиятига раҳбарликни амалга оширади ҳамда судьяларнинг малака ҳайъати зиммасига юклатилган вазифаларнинг бажарилиши учун шахсан жавоб беради. Ҳайъат раиси йўқлигида унинг вазифасини судьяларнинг тегишли малака ҳайъати раиси ўринбосари амалга оширади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссияси судьялар малака ҳайъатлари раисларининг судья кадрлар билан олиб борилаётган ишларнинг аҳволи ҳақидаги ҳисоботларини мунтазам равишда эшитиб боради.

Судьяларнинг малака ҳайъатлари фаолиятида судья кадрларнинг захирасини шакллантириш ва уларни танлашда ошна-оғайнигарчилик, маҳаллийчилик, хизмат мавқеини суиистеъмол қилиш ҳамда бошқа йўсиндаги қоидабузарлик фактлари аниқланган тақдирда, Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссияси судьяларнинг тегишли малака ҳайъати раисини эгаллаб турган лавозимидан озод этишгача бўлган интизомий жавобгарликка тортиш ҳақида тақдимнома киритишга ҳақли";

3) **9-модда** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

"Судьяларнинг малака ҳайъатлари фаолиятини ташкилий-техника жиҳатидан таъминлашни, аризаларни қабул қилиш ва рўйхатга олишни, ҳужжатларнинг тўлиқлиги ва тўғрилигини текширишни тегишли суд раиси томонидан лавозимга тайинланадиган ҳамда лавозимидан озод этиладиган судьялар малака ҳайъати котиби амалга оширади";

4) **11-модда** қуйидаги мазмундаги **учинчи қисм** билан тўлдирилсин:

"Хўжалик судлари судьяларининг малака ҳайъати Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик судининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳар хўжалик судларининг судьялик лавозимларига захирада турган шахсларни белгиланган тартибда ўқитишни ҳам ташкил этади";

5) **12-модда** қуйидаги мазмундаги **8^1-банд** билан тўлдирилсин:

"8^1) судьялик лавозимларига захирада турган шахсларни белгиланган тартибда ўқитишни ташкил этади";

6) **24-модда** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

"24. Ваколат муддати тугаётган судьяларга нисбатан уларнинг номзодини янги муддатга кўрсатиш тўғрисидаги масала судьяларнинг тегишли малака ҳайъатлари томонидан кўриб чиқилади. Судьялар малака ҳайъатларининг мазкур шахсларнинг судьялик лавозимига муносиблиги ёки муносиб эмаслиги хусусидаги ҳамда уларни янги муддатга тайинлаш мумкинлиги ҳақидаги қарори уларнинг ваколат муддати тугашидан камида уч ой олдин Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссиясига юборилади";

7) **47-модда биринчи қисмининг**:

учинчи хатбошисидаги "туман (шаҳар) судлари, ҳарбий судлар" деган сўзлар "туман (шаҳар) судлари, ҳарбий судлар, вилоятлар ва Тошкент шаҳар хўжалик судлари" деган сўзлар билан алмаштирилсин;

тўртинчи ва **бешинчи хатбошилари** қуйидаги мазмундаги **тўртинчи хатбоши** билан алмаштирилсин:

5

Яхши хабарлар

ЯНГИ САМОЛЁТ ҚАТНОВИ

Қарши аэропортидан замонавий «Боинг-757» ҳаво кемаси Россия Федерацияси пойтахти Москва шаҳрига йўл олди. Энди «Ўзбекистон ҳаво йўллари» миллий авиакомпаниясининг «Боинг» русумли самолётлари янги йўналиш билан мунтазам қатнайдиган бўлди. 180 нафар йўловчи сиғадиган бу самолётларда хизмат кўрсатиш даражаси халқаро талабларга тўлиқ мос келади.

Янги самолёт қатновининг йўлга қўйилиши мамлакатимизнинг Россия Федерацияси билан икки томонлама иқтисодий, савдо ва маданий алоқалари ривожланиб бораётганлигининг натижаси бўлиб, вилоят тадбиркорлари ва ишбилармонлари учун кенг имкониятлар эшигини очади. Келгусида Қаршидан Россиянинг Санкт-Петер-

бург, Қозон, Екатеринбург шаҳарларига ҳам авиайўналишлар очиш режалаштирилмоқда.

Б.НОРҚОБИЛОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

НАФОСАТ КЎРГАЗМАСИ

Пойтахтимизда “BeautyExpo Uzbekistan — 2007” халқаро ихтисослашган кўргазмаси давом этмоқда.

Унда дунёнинг 17 мамлакатидан 40 та компания ўз маҳсулот ва хизмат турлари билан иштирок этмоқда. Айниқса, Германия, Франция, Швейцария, Россия каби давлатларда ишлаб чиқарилган безакли ва профессионал косметика, атир-упа, тақинчоқ ва заргарлик буюмлари ҳамда пластик жарроҳлик учун зарур ускуналар, дори-дармон ва бошқа гўзаллик ашёлари кўргазма иштирокчиларида катта қизиқиш уйғотаяпти.

— Кўргазмага қўйилган янги техника эътиборимни тортди, — дейди косметолог Дилдора Ҳамидова. — Унинг қулайлиги шундаки, аппарат ёрдамида бир вақтнинг ўзида юздаги нуқсонларни олиб ташлаш ва тиш билан боғлиқ жарроҳлик усулларини амалга ошириш мумкин. Қолаверса, бу ерда янги косметик дориворлар билан танишиб, келгусида уларни қўллаш усулларидан боxабар бўлдим.

Кўргазма соҳада эришилган ютуқлар билан танишиш, ўзаро тажриба алмашиш, шу ернинг ўзида халқаро олди-сотди шартномаларини имзолаш, юртимиз истеъмол бозорини сифатли маҳсулот ва хизматлар билан бойитиш имконини беради.

М.ОХУНОВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

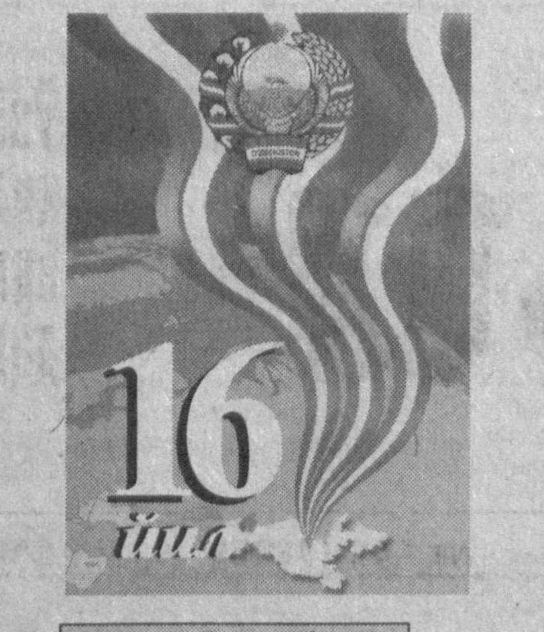

БАРКАМОЛ АВЛОД, СОҒЛОМ МИЛЛАТ

тиббиёт соҳасидаги ислоҳотларнинг бош мақсадидир

(Давоми. Боши 1-бетда).

Қишлоқдан бошланган янгилик

Соғлиқни сақлаш тизимининг бошланғич халқасини, айниқса, қишлоқ жойларда аҳолига тиббий хизмат кўрсатишни тубдан яхшилаш — тиббий ислоҳотлар Давлат дастурида энг устувор йўналишлардан бири сифатида белгиланган.

Негаки, мамлакатимиз аҳолисининг ярмидан зиёди қишлоқларда яшайди. Қишлоқ жойларда эса аҳолига тиббий хизмат кўрсатиш даражасидан қониқиш йўқ эди. Собиқ шўро тузуми даврида қишлоқларда қарор топган омонатгина «Медпункт»лар кўпгина ночорликлари билан ажралиб турар эди. Хуллас, юксак марраларни ният қилган давлат, халқ тиббий ислоҳотни қишлоқдан бошлаши зарур эди. Ўтган қисқа давр ичида бу йўналишда катта кўламдаги ишлар амалга оширилди. Масалан, юртимиз қишлоқларида 3100 дан ортиқ қишлоқ врачлик пунклари — ҚВП вужудга келди. Уларда юқори малакали, турли мутахассислар, замонавий билим-малакали ўрта тиббиёт ходимлари меҳнат қилмоқда. Сўнгги йилларда ҚВПларни умумий амалиёт врачлари билан тўлдириш — алоҳида эътиборда. 2000-2006 йиллар мобайнида тиббиёт олий ўқув юртларини 9182 нафар умумий амалиёт врачлари малакасига эга мутахассислар битириб чиқди. Уларнинг аксарияти ҚВПларда ишламоқда. Илгари оддий бир касаллик учун ҳам беморнинг туман марказига боришига тўғри келарди. Энди эса ҚВПлардаги фаолият унча-мунча тиббий муассасалардан қолишмайди.

Мамлакатимизда бу жабҳадаги ишларни янада яхшилаш бўйича узлуксиз чора-тадбирлар кўриб борилмоқда. Масалан, 1999-2004 йилларда шу мақсадга қаратилган «Саломатлик-1» лойиҳаси ҳаётга жорий этилди. Ушбу лойиҳа доирасида Фарғона, Навоий, Сирдарё, Хоразм вилоятлари ва Қорақалпоғистон Республикасида салмоқли ишлар қилинди. ҚВПлар замонавий тиббий асбоб-ускуналар билан мустаҳкамланди, врачлар, тиббий ҳамширалар таркиби кучайтирилди.

2005 йилдан бошлаб мамлакатимизда «Саломатлик-2» лойиҳаси жорий этилиб, «Саломатлик-1» лойиҳаси доирасида тўпланган тажрибаларни юртимизнинг қолган вилоятларида оммалаштиришга киришилди.

ҚВПларни ривожлантиришда халқаро ҳамкорлик имкониятларидан ҳам самарали фойдаланилмоқда. Жумладан, Халқаро тараққиёт банки ажратган 40 миллион АҚШ доллари ҳажмидаги кредит ҳисобидан мамлакатимиз ҚВПларининг моддий-техник базаси такомиллаштирилмоқда. Шу билан бирга, узлуксиз тайёрлов курслари очилиб, ҚВП шифокорлари малакасини оширишга катта аҳамият берилмоқда.

Кейинги 10 йил мобайнида Япония давлати ҳам республикамиздаги бошланғич тиббиёт муассасалари учун жиҳозлар, асбоб-ускуналар, вакциналар харид қилиш мақсадида 26 миллион АҚШ доллари миқдорида кредитлар ажратди. Шунингдек, 2,4 миллион АҚШ доллари миқдорида кичик кўламдаги грант маблағларини ҳадя этди. Айни кунларда Япониянинг 595 миллион иен миқдоридаги молиявий ёрдами ҳисобидан «Тошкент ва Жиззах вилоятларидаги бошланғич тиббий ёрдам тизими фаолиятини яхшилаш» номи остидаги лойиҳа ижросига киришилди.

Оналар эъзозда

Оналик ва болалик муҳофазасини тубдан яхшилаш — тиббиёт соҳасидаги Давлат дастурида белгиланган яна бир устувор йўналишдир. Дастурга биноан, мустақилликнинг ўтган йиллари мобайнида оилаларда тиббий маданиятни ошириш, аёллар соғлиғини мустаҳкамлаш, соғлом авлодни дунёга келтириш ва тарбиялаш бўйича кенг миқёсдаги ишлар амалга оширилди.

Жумладан, аёлларни атрофлича кўрикдан ўтказиш тиббиётимизнинг энг асосий вазифаларидан бирига айланди. Масалан, 2006 йилда тиббий текширувдан ўтказилган туғиш ёшидаги аёлларнинг 71,3 фоизида турли соматик (жисмоний) касалликлар мавжудлиги аниқланди, уларнинг 80 фоиздан кўпроғи амбулатория ва стационар шароитларида даволаниб, саломатликларини яхшиладилар.

Республикамизда туғилаётган чақалоқларда мавжуд касалликларни аниқлаш бўйича скрининг (эҳтиёт текшируви) йўлга қўйилган. Жумладан, ҳомиладор оналарнинг 70 фоизидан кўпроғи неонатал скрининг текширувидан ўтказилиб, кўрилган чора-тадбирлар натижасида мамлакатимизда болаларнинг туғма дардлар билан туғилиши камайди.

Туғруқхоналарнинг моддий-техник базасини такомиллаштириб бориш ҳам тиббий ислоҳотнинг муҳим вазифаси. Жумладан, мамлакатимизда Осиё тараққиёт банки томонидан 40 миллион АҚШ доллари ҳажмида молиялаштирилган «Аёллар ва болалар соғлигини мустаҳкамлаш» деб аталган сармоявий лойиҳа доирасида юртимизнинг 6 та минтақасида (Қорақалпоғистон Республикасида, Хоразм, Бухоро, Қашқадарё, Тошкент ва Фарғона вилоятларида) 96 та туғруқхонага ва мамлакатнинг барча минтақаларидаги қон қуйиш станцияларида энг замонавий тиббий жиҳозлар ўрнатилмоқда. Оналар ва болалар муҳофазаси билан боғлиқ тиббий муассасалар бундан кейин ҳам давлат ва эл эъзозида бўлаверади.

Замонавий, ишончли, кафолатли

Давлатимиз раҳбарининг бевосита ташаббуси билан мамлакатимиз соғлиқни сақлаш тизимида яна бир ишончли ва кучли тизим пайдо бўлди. Бу — энг илғор талаблар даражасида ташкил этилган аҳолига шошилинч тиббий ёрдам кўрсатиш тизимидир. Мазкур тизимда қисқа муддат ичида амалга оширилган ишлар нафақат МДҲ, балки бутун жаҳон тиббиётчилари ҳайратига сазовор бўлмоқда.

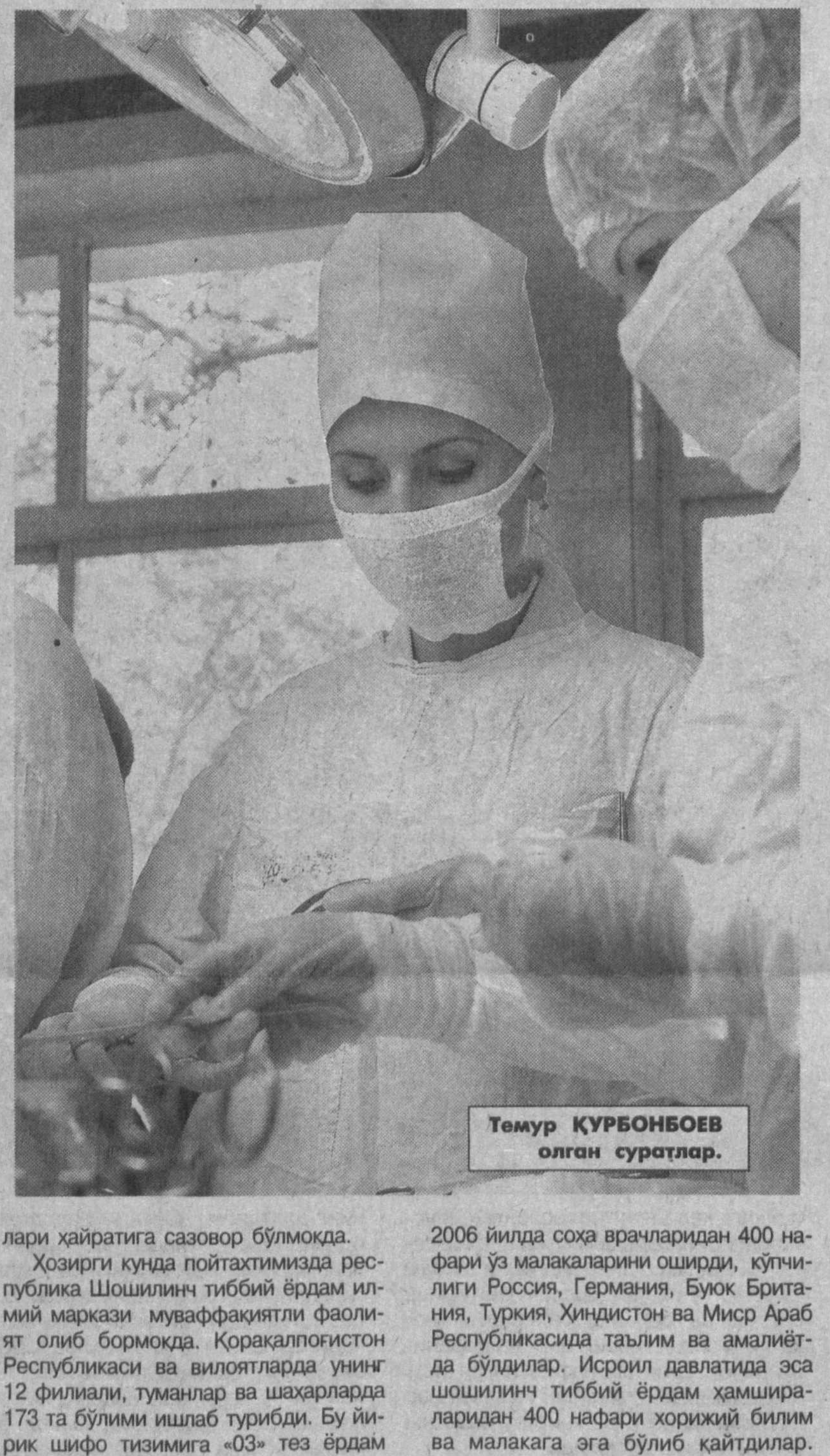

Темур ҚУРБОНБОЕВ олган суратлар.

Ҳозирги кунда пойтахтимизда республика Шошилинч тиббий ёрдам илмий маркази муваффақиятли фаолият олиб бормоқда. Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда унинг 12 филиали, туманлар ва шаҳарларда 173 та бўлими ишлаб турибди. Бу йирик шифо тизимига «03» тез ёрдам хизмати ва санитария авиацияси ҳам киради. Ҳар йили мамлакатимиз аҳолисининг 6 миллион нафардан кўпроғи давлат томонидан кафолатланган, бепул шошилинч тиббий ёрдам хизматидан баҳраманд бўлмоқда.

Марказ ва унинг филиалларида дунёнинг энг тараққий этган мамлакатларида ишлаб чиқарилган, юқори технологияга асосланган тиббий асбоб-ускуналар ўрнатилган. Бу тизимга врачлар ҳам, ўрта тиббиёт ходимлари ҳам энг жиддий синовлар асосида танланиб, ишга қабул қилинади.

Шошилинч тиббий ёрдам сифатини янада яхшилаш ва хизмат даражасини такомиллаштириш мақсадида республикамиз ҳукумати томонидан чора-тадбирлар кўрилмоқда. Фақат 2006 йилда соҳа врачларидан 400 нафари ўз малакаларини оширди, кўпчилиги Россия, Германия, Буюк Британия, Туркия, Ҳиндистон ва Миср Араб Республикасида таълим ва амалиётда бўлдилар. Исроил давлатида эса шошилинч тиббий ёрдам ҳамшираларидан 400 нафари хорижий билим ва малакага эга бўлиб қайтдилар. Ҳозирги кунда Ислом Тараққиёт банкининг 23,8 миллион АҚШ доллари ҳажмидаги кредити асосида «Илмий марказ ва унинг минтақалардаги филиалларини жиҳозлаш» деб аталган лойиҳа амалга оширилмоқда.

Президентимиз томонидан қатъий илгари сурилаётган миллатни соғломлаштириш ғоясини рўёбга чиқаришда Ватанимизда ташкил топган ихтисослашган тиббий марказлар фаол иштирок этяпти. Ҳозирги кунда Ўзбекистонда кардиология, жарроҳлик, урология ва кўз микрожарроҳлиги йўналишларидаги 4 та ихтисослашган республика тиббиёт марказлари мавжуд. Ушбу марказларда ҳар йили 10 мингдан зиёдроқ жарроҳлик амалиётлари ва ташхислаш тадбирлари бажарилмоқда. Бундай жарроҳликнинг 40 фоиздан кўпроғини юрак ва ўпкада, магистрал томирларда, жигар ва ошқозон ости безида, ошқозон ва буйрак-қовуқ йўлларида амалга ошириладиган юксак технологияларга асосланган жарроҳлик ишлари ташкил этади. Бундай жарроҳлик ишларининг айримлари халқаро миқёсда дадил янгилик тарзида эътироф этилаётир.

Ихтисослашган тиббиёт марказларида шифо топишга интилиш кучаймоқда. Агар 2004 йилда ана шу марказларда 18 минг 267 нафар бемор малакали даво топган бўлса, 2006 йилда уларнинг сони 28 минг 525 кишига етди.

Жаҳон андозалари даражасида

Тиббиётни ривожлантириш Давлат дастурида соҳани молиялаштириш масаласи ҳам муҳим ўрин тутади. Давлатимизнинг халқ соғлиғини сақлаш тизимини тубдан яхшилаш мақсадларини кўзлаб ажратаётган бюджет маблағлари тобора кўпайтириб борилмоқда. Жумладан, 1999 йилдагига қиёслаганда, 2006 йилда тиббиёт равнақи учун ажратилаётган маблағ ҳажми 7,4 баравар ошди, бугунги кунда унинг умумий миқдори 480,8 миллиард сўмни ташкил этади. Бу борада хорижий сармоялардан ҳам унумли фойдаланилмоқда. Айрим маълумотларни юқорида тилга олиб ўтдик. Яна бир салмоқли маълумот шуки, ҳозир республикамиз Соғлиқни сақлаш вазирлиги томонидан умумий ҳажми 125 миллион АҚШ долларидан ошиқ бўлган 10 та хорижий лойиҳа рўёбга чиқарилмоқда. Шу маънода, мамлакатимизда БМТнинг Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилоти, ЮНИСЕФ, ЮНФПА каби бўлинмалари, Япониянинг ЖАЙКА, Германиянинг ГТЦ, Жанубий Кореянинг КОИКА, Исроилнинг МАШАВ агентликлари билан ҳамкорликда йўлга қўйилган самарали фаолиятни алоҳида мамнуният билан таъкидлаб ўтиш ўринли бўлади.

Тизимни молиялаштиришнинг ҳажми ва манбалари тобора кенгайиб боряпти. Агар 1999 йилда тиббиёт соҳасидан давлат бюджетига қўшимча равишда 1,6 миллиард сўм маблағ тушган бўлса, 2006 йилда пуллик тиббий хизмат ва ҳамкорлик ёрдамидан тушган маблағлар эвазига бу кўрсаткич 34,4 миллиард сўмга етди.

Кейинги йилларда соғлиқни сақлаш соҳасида нодавлат сектор ривожи кўзга ташланаяпти. Маълумки, тиббиёт тизимидаги хусусийлаштириш ва мулкни давлат тасарруфидан чиқариш жараёнлари 1994 йилда бошланган эди. Шундан кейинги йиллар мобайнида бу тизимда 1122 та объект хусусийлаштирилди. 1999 йилдан то ҳозирги кунгача 1724 юридик шахс, 2109 жисмоний шахсга мустақил шифокорлик фаолиятини юритиш учун лицензиялар берилди.

Ислоҳотнинг яна бир энг муҳим йўналиши тиббиёт ходимларининг ижтимоий нуфузини ошириш, уларга иш ҳақи тўлаш ва моддий рағбатлантириш тизимини такомиллаштириш кабиларни ўз ичига олади.

Бу борада Президентимизнинг 2005 йил 1 декабрдаги «Тиббиёт ходимлари меҳнатига ҳақ тўлаш тизимини такомиллаштириш тўғрисида»ги Қарори алоҳида диққатга сазовордир. Ушбу давлат ҳужжатларига биноан, мамлакатимизда тиббиёт ходимлари меҳнатига ҳақ тўлашнинг такомиллаштирилган мезонлари жорий этилди. Яъни бу мезонларга кўра, бундан кейин соҳада иш ҳақини белгилашда аҳолига кўрсатиладиган тиббий ёрдамнинг ҳажми, мураккаблик даражаси ва сифати қатъий асосга айланади. Айтиб ўтишимиз керакки, 2006 йилда тиббиёт ходимларининг ўртача иш ҳақи 2005 йилдагига нисбатан 2,2 баробар кўтарилди.

Мамлакатимизда, шунингдек, «Ўзбекистон Республикаси тиббиёт ходимлари кунини белгилаш тўғрисида»ги Қонун қабул қилинганлиги ҳамда Вазирлар Маҳкамасининг Қарорига биноан, «Соғлиқни сақлаш аълочиси» кўкрак нишонининг таъсис этилганлиги ҳам тиббиёт ходимларининг ижтимоий ҳаётдаги ўрни ва мавқеини янада оширди, бундай юксак рағбатлар уларга катта руҳий-маънавий кўтаринкилик ҳамда куч-ғайрат бағишламоқда.

Ҳозирги кунда юртимизда соғлиқни сақлаш тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари кўрилмоқда. Жумладан, унинг ташкилий тузилмаларини янада замонавийлаштириш, ихтисослашган тиббий-илмий марказлар тармоғини ривожлантириш, ҚВПлар фаолиятининг самарадорлигини тубдан яхшилаш, соғлиқни сақлаш тизимидаги ўзини эплай олмай қолган, ортиқча ва самарасиз муассасаларни тугатиш, уларни ижарага бериш ёки хусусийлаштириш, пуллик тиббий хизмат ва хусусий тадбиркорликни янада фаоллаштириш, санитария-эпидемиология хизмати тизимини мустаҳкамлаш ва самарадорлигини ошириш ана шундай вазифалар сирасига киради.

Мустақиллик мамлакатимизда халқаро андозалардаги тиббий хизмат асосларини яратиш имконини берди. Бундан кейинги тараққиётимиз, шак-шубҳасиз, Ўзбекистон тиббиётининг барқ уриб ривожланиш даврини юзага келтиради. Бугун соҳада амалга оширилаётган ислоҳотлар бунга қатъий ишонч уйғотади.

Михли САФАРОВ,
Фурқат САНАЕВ.

Қирқиш чизиғи — — — — — — — — — Қирқиш чизиғи

Буклаш чизиғи

“Қорақалпоғистон Республикаси судлари судьяларининг ваколатлари – Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раисининг Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссиясининг хулосасига асосан киритиладиган тақдимномасига биноан Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси томонидан муддатидан илгари тугатилади”;

8) **48-модда** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“48. Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссияси умумий юрисдикция судлари ва хўжалик судлари судьяларининг ваколатларини муддатидан илгари тугатиш тўғрисидаги тақдимномани судьяларнинг тегишли малака ҳайъатига киритиш ҳуқуқига эга”;

9) **VII бўлим** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“VII. Судьялик лавозимларига номзодлар захирасини шакллантириш ва номзодларни танлаш

51. Судьялик лавозимларига тавсия этиш учун номзодлар захирасини шакллантириш ва номзодларни танлаш энг яхши тайёргарлик кўрган, юқори малакали юристлар – судлар, ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар, муассасалар ва ташкилотлар ходимлари орасидан судларнинг ихтисослашувини ҳисобга олган ҳолда амалга оширилади.

Фуқаролик ишлари бўйича туманлараро, туман (шаҳар) судларининг ва жиноят ишлари бўйича туман (шаҳар) судларининг, Қорақалпоғистон Республикаси фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича олий судларининг, фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳар судларининг, ҳарбий судларнинг судьялигига номзодлар захирасини шакллантириш судьяларнинг тегишли малака ҳайъатлари томонидан амалга оширилади, ушбу модданинг учинчи қисмида кўрсатилган лавозимлар бундан мустасно.

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг судьялигига, Қорақалпоғистон Республикаси фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича олий судларининг, фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳар судларининг, Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий судининг раислари ва раис ўринбосарлари лавозимларига номзодлар захирасини шакллантириш Судьялар олий малака ҳайъати томонидан амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг, Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик суди, вилоятлар ва Тошкент шаҳар хўжалик судларининг судьялигига номзодлар захирасини шакллантириш Хўжалик судлари судьяларининг малака ҳайъати томонидан амалга оширилади.

52. Фуқаролик ишлари бўйича туманлараро, туман (шаҳар) судларининг ва жиноят ишлари бўйича туман (шаҳар) судларининг, округ ва ҳудудий ҳарбий судларнинг, Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик судининг, вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳар хўжалик судларининг судьялигига (хўжалик судлари раислари ва раис ўринбосарлари лавозимларига номзоди кўрсатилаётган шахслар бундан мустасно) номзодлар захирасини шакллантириш учун судьяларнинг тегишли малака ҳайъатлари ўзини судьяликка номзодлар захирасига киритиш ёки бўшаб қолган муайян судьялик лавозимига қўйилиш истагини билдирган шахслардан аризалар қабул қилади. Мазкур судларнинг судьялигига номзодлар захирасига йигирма беш ёшдан кичик бўлмаган, олий юридик маъ-

Буклаш чизиғи

умумий юрисдикция судларини моддий-техника ва молиявий жиҳатдан таъминлаш, уларнинг фаолияти учун зарур шароитлар яратиш ишларини ташкил қилади;

суд қарорларини ижро этиш ишларини ташкил қилади.

Хўжалик судлари фаолиятини моддий-техника ва молиявий жиҳатдан таъминлаш Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик суди томонидан амалга оширилади”;

2) **35-модда** қуйидаги мазмундаги **иккинчи қисм** билан тўлдирилсин:

“Қорақалпоғистон Республикаси Олий суди, вилоят, Тошкент шаҳар судлари раисининг ўринбосари йўқлигида унинг ваколатлари Умумий юрисдикция судлари судьяларининг олий малака ҳайъати қарори билан судьялардан бири зиммасига юклатилиши мумкин”;

3) **40-модданинг биринчи қисми** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Ўзбекистон Республикаси Олий судининг Ҳарбий ҳайъати лавозим бўйича Ҳарбий ҳайъат раиси ҳисобланадиган Ўзбекистон Республикаси Олий суди раисининг ўринбосаридан, Ҳарбий ҳайъат раисининг ўринбосари ва судьялардан иборат бўлади”;

4) **53-модданинг**:

ўн учинчи хатбошисидаги “ҳамда Хўжалик судлари судьяларининг малака ҳайъати” деган сўзлар чиқариб ташлансин;

ўн тўртинчи хатбошиси қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Хўжалик судлари судьяларининг малака ҳайъати таркиби ва раиси тўғрисида Ўзбекистон Республикаси хўжалик судлари судьяларининг конференциясига тақдимномалар киритади”;

5) **59-модда** қуйидаги мазмундаги **иккинчи қисм** билан тўлдирилсин:

“Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик суди, вилоят, Тошкент шаҳар хўжалик суди раисининг ўринбосари йўқлигида унинг ваколатлари Хўжалик судлари судьяларининг малака ҳайъати қарори билан судьялардан бири зиммасига юклатилиши мумкин”;

6) **63-модданинг**:

иккинчи ва **учинчи қисмлари** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Қорақалпоғистон Республикаси судларининг судьялари Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раисининг Ўзбекистон Республикаси Президенти билан келишилган тақдимномасига биноан Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси томонидан сайланади ёки тайинланади. Мазкур масала Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссиясининг хулосаси асосида Ўзбекистон Республикаси Президенти билан келишиш учун киритилади.

Вилоятлар, Тошкент шаҳар судлари, туманлараро, туман (шаҳар) судлари, ҳарбий судларнинг, вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳар хўжалик судларининг судьялари Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссиясининг тақдимномасига биноан Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан тайинланади”;

тўртинчи қисми чиқариб ташлансин;

бешинчи қисми тўртинчи қисм деб ҳисоблансин;

7) **71-модда иккинчи қисмининг биринчи хатбошиси** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Умумий юрисдикция судлари ва хўжалик судлари судьяла-

Қирқиш чизиғи

Ўзбекистон Республикасининг

ҚОНУНИ

“СУДЛАР ТЎҒРИСИДА”ГИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ҚОНУНИГА, ҲАРБИЙ СУДЛАР ФАОЛИЯТИНИ ТАШКИЛ ЭТИШ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМГА, СУДЬЯЛАРНИНГ МАЛАКА ҲАЙЪАТЛАРИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМГА ЎЗГАРТИШ ВА ҚЎШИМЧАЛАР КИРИТИШ ҲАҚИДА

Қонунчилик палатаси томонидан 2006 йил 21 декабрда қабул қилинган

Сенат томонидан 2007 йил 29 июнда маъқулланган

1-модда. Ўзбекистон Республикасининг 1993 йил 2 сентябрда қабул қилинган **“Судлар тўғрисида”**ги 924—XII-сонли Қонунига (Ўзбекистон Республикасининг 2000 йил 14 декабрда қабул қилинган 162—II-сонли Қонуни билан тасдиқланган таҳририда) (Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Ахборотномаси, 2001 йил, № 1—2, 10-модда; 2002 йил, № 1, 20-модда; 2004 йил, № 1—2, 18-модда; 2005 йил, № 1, 18-модда) қуйидаги ўзгартиш ва қўшимчалар киритилсин:

1) **11-модданинг матни** қуйидаги таҳрирда баён этилсин:

“Умумий юрисдикция судлари ва хўжалик судлари фаолиятини ташкилий жиҳатдан таъминлаш судьяларнинг мустақиллиги ва уларнинг фақат қонунга бўйсуниши принципларига қатъий риоя қилинган ҳолда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссияси томонидан амалга оширилади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссияси ваколатлари ҳамда унинг фаолиятини ташкил этиш тартиби мазкур комиссиянинг Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан тасдиқланадиган низоми билан белгиланади.

Умумий юрисдикция судларининг фаолиятини моддий-техника ва молиявий жиҳатдан таъминлаш Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги махсус ваколатли орган томонидан амалга оширилади. Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги махсус ваколатли орган тўғрисидаги низом Ўзбекистон Республикаси Президенти томонидан тасдиқланади.

Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги ҳузуридаги махсус ваколатли орган:

Буклаш чизиғи

лумотга, мутахассислиги бўйича камида уч йиллик иш стажига эга бўлган Ўзбекистон Республикаси фуқаролари киритилиши мумкин. Судланган шахслар судьяликка номзодлар захирасига қабул қилиниши мумкин эмас.

Ўзбекистон Республикаси Олий судининг, Ўзбекистон Республикаси Олий хўжалик судининг судьялигига, хўжалик судларининг раислари ва раис ўринбосарлари лавозимларига номзодлар захирасини, шунингдек Қорақалпоғистон Республикаси фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича олий судларининг, фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳар судларининг, Ўзбекистон Республикаси Ҳарбий судининг судьялигига номзодлар захирасини шакллантириш “Судлар тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни 61-моддаси талабларига риоя қилинган ҳолда судьяларнинг тегишли малака ҳайъатлари томонидан амалга оширилади.

Судьяликка номзодлар захирасига киритиш тўғрисидаги аризага кадрларни ҳисобга олиш бўйича шахсий варақа, таржимаи ҳол, олий юридик маълумот тўғрисидаги диплом нусхаси, меҳнат дафтарчасидан кўчирма, охирги иш жойидан тавсифнома илова қилинади.

53. Судьяликка номзодлар захирасига киритиш тўғрисида ушбу Низомнинг 52-моддаси талабларига риоя этилган ҳолда берилган аризани қабул қилишни рад этишга йўл қўйилмайди.

Судьяликка номзодлар захирасига киритиш тўғрисидаги аризани қабул қилиш рад этилганлиги устидан Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссиясига шикоят қилиниши мумкин.

54. Судьяликка номзодлар захирасига киритиш тўғрисидаги аризаларни қабул қилиш ва рўйхатга олишни, ҳужжатларнинг тўлиқлиги ва тўғрилигини текширишни судьялар малака ҳайъати котиби амалга оширади.

55. Судьяларнинг малака ҳайъатлари номзодларнинг касбий, маънавий-ахлоқий ва шахсий фазилатлари ўрганилишини ташкил этади ҳамда материаллар келиб тушган пайтдан эътиборан икки ойдан кечиктирмай малака имтиҳонлари ўтказади, мазкур имтиҳонларнинг натижаларига кўра судьяликка номзодлар захирасига киритиш ёки захирага киритишни рад этиш тўғрисида қарор чиқаради.

Судьяларнинг малака ҳайъатлари мажлисларида тегишинча Қорақалпоғистон Республикаси фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича олий судларининг, фуқаролик ва жиноят ишлари бўйича вилоятлар ҳамда Тошкент шаҳар судларининг, фуқаролик ишлари бўйича туманлараро, туман (шаҳар) судларининг, жиноят ишлари бўйича туман (шаҳар) судларининг, ҳарбий судларнинг, Қорақалпоғистон Республикаси хўжалик судининг, вилоятлар ва Тошкент шаҳар хўжалик судларининг судьялари иштирок этишлари мумкин, улар судьялик лавозимига номзодларнинг ҳар бири хусусида ўз фикрини билдиришга, судьялар малака ҳайъатининг қарорига рози бўлмаган тақдирда эса ўз фикрини ёзма равишда Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссиясига юборишга ҳақлидир.

Судьяликка номзодлар захирасига киритилган шахсларга тааллуқли маълумотлар судьяларнинг тегишли малака ҳайъатлари томонидан Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Судьяларни танлаш ва лавозимларга тавсия этиш бўйича олий малака комиссиясига юборилади.

56. Судьяликка номзодлар захирасига киритилиши рад этилган шахс бир йил муддат ўтганидан сўнг тегишли ариза билан такрор мурожаат қилиши мумкин.

ҚОНУНЛАР ТАРҒИБОТИ — МУҲИМ ВАЗИФА

(Давоми. Боши 1-бетда).

санкция бериш ҳуқуқининг судларга ўтказилиши судьяларнинг ўз вазифасига бўлган масъулиятини янада оширади, жиноят ишлари бўйича жараённинг барча қатнашчиларидан жиноий ишларни кўриб чиқиш чоғида адолат, қонунийлик тамойилларига қатъий амал қилишни талаб этади.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг ўнинчи ялпи мажлисида мамлакатимиз Президентининг «Ўзбекистон Республикасида ўлим жазосини бекор қилиш тўғрисида"ги ҳамда "Қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқини судларга ўтказиш тўғрисида"ги фармонларига мувофиқ тайёрланган «Ўлим жазоси бекор қилиниши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги, "Қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқи судларга ўтказилиши муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида"ги қонунлар маъқуллангани ҳамда уларни 2008 йил 1 январдан кучга киритиш белгилангани юртимизда олиб борилаётган инсонпарварлик сиёсатининг амалдаги яна бир ифодасидир.

Мамлакатимизда инсонпарварлик руҳига йўғрилган ушбу қонунларни кучга киритиш билан боғлиқ тайёргарлик ишлари изчил давом этмоқда. Бу тайёргарлик жараёни суд, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари томонидан мазкур қонунларнинг ижросини таъминловчи давлат ҳокимиятининг бошқа институтлари, суд-ҳуқуқ соҳаси мутахассислари, кенг жамоатчилик билан ҳамкорликда амалга оширилмоқда. Жумладан, 14-20 июль кунлари Олий Мажлис Сенати аъзолари, Қонунчилик палатасининг депутатлари, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари раҳбарлари, суд, тергов, прокуратура ходимлари, олимлар ва мутахассислар иштирокида жойларда ана шу қонунларни тарғиб этиш, қўллаш тартиби ҳамда ижросини таъминлаш масалалари юзасидан тушунтиришлар беришга бағишланган минтақавий кенгашлар ўтказилди.

Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгесида шу мавзуда ўтказилган йиғилишда шаҳар ва туманлардаги жиноят ишлари бўйича судлар раислари, прокуратура, ички ишлар, Миллий хавфсизлик хизмати, Адлия вазирлиги ходимлари, оммавий ахборот воситалари вакиллари иштирок этди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси адлия вазири Ф.Отахонов, Тошкент давлат юридик институти ректори, Олий Мажлис Сенати аъзоси М.Рустамбоев, Қонунчилик палатасининг Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси аъзоси А.Тўхташев, Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазири ўринбосари А.Шарофуддинов ва бошқалар суд-ҳуқуқ тизимида амалга оширилаётган ислоҳотлар бераётган кенг кўламли самаралар ҳақида батафсил тўхталдилар.

Таъкидланганидек, ҳар қандай қонуннинг самараси, аввало, ҳуқуқни қўлловчи органлар ходимлари томонидан унинг нормалари қай даражада тўғри ва тўлиқ тушунилишига боғлиқ. Шу боис мазкур қонунларнинг мазмун-моҳиятини ижрочилар ва халқимизга тўла етказиш ҳамда кенг кўламда тушунтириш ишларини олиб бориш муҳим аҳамиятга эга. Бинобарин, ҳуқуқни қўллаш соҳасида ягона давлат сиёсати амалга оширилишини таъминлаш, жамиятда ҳуқуқий онг, ҳуқуқий маданиятни юксалтиришга ва қонунийликни мустаҳкамлашга йўналтирилган ҳуқуқий тарғибот борасида давлат органлари фаолиятини мувофиқлаштириш вазирликлар ва ташкилотларнинг асосий вазифаларидандир.

Бунда Адлия вазирлиги томонидан яратилган қонун ҳужжатларининг миллий базаси, «Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами» нашри ҳамда оммавий ахборот воситалари имкониятларидан самарали фойдаланиш лозимлигига эътибор қаратилди. Мазкур қонунларни қўлловчи суд-ҳуқуқ тизими ходимлари республика Юристлар малакасини ошириш марказининг ўқув курсларида ўқитилади.

Шунингдек, қайд этилган қонунларнинг ижтимоий-сиёсий, ҳуқуқий аҳамиятини ҳамда мамлакатимизда амалга оширилаётган демократик ислоҳотлар самарасини кенг жамоатчиликка, дунё ҳамжамиятига етказишга йўналтирилган нашрлар тайёрлаш кўзда тутилган.

Йиғилишда қамоққа олишга санкция беришнинг тартиби ва уни қўллаш шартлари, шунингдек, жазо тизимидан ўлим жазосини чиқариб ташлаш билан боғлиқ қонун ҳужжатлари қоидаларини амалда жорий этиш бўйича берилган саволларга батафсил жавоб қайтарилди.

Айнан шу мавзудаги минтақавий семинар-кенгашлар Жиззах, Самарқанд ва Навоий вилоятларида ҳам бўлиб ўтди. Уларда иштирок этган Ўзбекистон Республикаси Олий судининг раиси Б.Мустафоев, Олий Мажлис Сенати ҳамда Қонунчилик палатасининг Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмиталари раислари М.Ражабова ва Н.Исмоилов Олий Мажлис Сенатининг ўнинчи ялпи мажлисида ўлим жазоси бекор қилиниши ҳамда қамоққа олишга санкция бериш ҳуқуқи судларга ўтказилиши муносабати билан айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисидаги қонунлар маъқулланганлиги юртимизда олиб борилаётган инсонпарвар демократик сиёсат самараси эканлигини қайд этиб, мазкур тарихий қонунларнинг амалий аҳамияти хусусида атрофлича тўхталдилар.

Қонунчилигимиздаги ўлим жазоси билан боғлиқ жараён изчил ислоҳ қилингани алоҳида қайд этилди. Уни қўллашнинг босқичма-босқич камайтирилиши ва, ниҳоят, бутунлай воз кечилиши жиноий жазоларни либераллаштириш борасида амалга оширилаётган жараёнларнинг муҳим йўналишидир. Мустақилликнинг дастлабки йилларида жиноят қонунчилигида ўта оғир 33 жиноят учун ўлим жазоси назарда тутилган бўлса, йиллар давомида бундай моддалар сони қисқартириб борилди ва ҳозирга келиб, ўлим жазосини назарда тутувчи фақат иккита модда қолди. 2008 йил 1 январдан эса бундай жазо тури бутунлай бекор қилиниб, умрбод ёки узоқ муддатга озодликдан маҳрум қилиш билан алмаштирилади.

Жазонинг бу тури хотин-қизларга, вояга етмаганларга ва 60 ёшдан ошган эркакларга нисбатан қўлланилмайди.

Қамоққа олиш учун санкция бериш ҳуқуқининг судларга ўтказилиши суд жараёнида тортишиш принципи, ҳимоячининг иштирок этишига имкон туғилиши ҳамда суднинг ажрими устидан апелляция тартибида шикоят қилиш ҳуқуқи вужудга келишида муҳим омил бўлади. Зеро, суд-ҳуқуқ тизимидаги ислоҳотлар моҳияти инсоннинг конституциявий ҳуқуқ ва эркинликларини, унинг шахсий дахлсизлик ҳамда адолатли суд муҳокамасига бўлган ҳуқуқининг самарали муҳофаза этилишини таъминлашдан иборатдир.

Семинар-кенгашларда ушбу қонунларнинг тўлиқ ижросини таъминлаш суд-ҳуқуқ идоралари ходимларидан алоҳида масъулият, пухта билим ва юқори малака талаб этиши таъкидланди. Қабул қилинган қонун ҳужжатлари қоидаларини амалда татбиқ этиш билан боғлиқ масалалар атрофлича муҳокама қилинди.

Сурхондарё вилоятида бўлиб ўтган шундай семинар-кенгашни Ўзбекистон Республикаси Бош прокурори Р.Қодиров бошқарди. Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ва жамоат ташкилотлари вакиллари иштирок этган мазкур тадбирда мамлакатимизда суд-ҳуқуқ тизимида амалга оширилаётган ислоҳотлар, инсон манфаатларини ҳимоя қилиш борасидаги кенг кўламли чора-тадбирлар, хусусан, номи юқорида қайд этилган қонунларнинг мазмун-моҳияти ва аҳамияти хусусида батафсил сўз юритилди.

Қайд этилганидек, қабул қилинган мазкур қонунлар Президент Ислом Каримов ташаббуси ва раҳбарлигида амалга оширилаётган суд-ҳуқуқ ислоҳотининг узвий ва мантиқий давоми бўлиб, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари таъминланишини янада кучайтиришга хизмат қилади.

Йиғилишда асосий эътибор қабул қилинган қонунларни амалиётда татбиқ этиш жараёнида вужудга келадиган масалаларга қаратилиб, иштирокчиларнинг бу борадаги саволларига батафсил жавоб берилди.

Шу ўринда жиноят қонунчилигининг инсон манфаатларига хизмат қилишини таъминлашга қаратилган кенг кўламли ислоҳотлар бугун ўз самарасини бераётганини алоҳида таъкидлаш жоиз. Ўлим жазосининг бекор қилиниши ҳам суд-ҳуқуқ ислоҳотларининг яна бир амалий самарасидир.

Бугунги кунда дунёнинг ўлим жазоси бекор қилинган 122 мамлакати қаторига энди Ўзбекистон ҳам киради. Яқинда жамоатчилик фикрини ўрганиш "Ижтимоий фикр" маркази ўтказган ижтимоий тадқиқот натижаларига кўра, ҳамюртларимизнинг мамлакатимизда суд-ҳуқуқ тизимида ўтказилаётган ислоҳотлардан хабардорлик даражаси доимий равишда ўсиб бормоқда. Сўровда қатнашганларнинг 90 фоизи давлатимиз раҳбарининг жиноят-процессуал қонунчилигини ўзгартириш тўғрисидаги қарорини маъқуллаган. Бу жамоатчилик фикрининг жиноий жазо тизимини инсонпарварлик томонига ўзгараётганлигидан далолатдир.

Мухтасар айтганда, мамлакатимиз суд-ҳуқуқ соҳасида Президент Ислом Каримов раҳнамолигида амалга оширилаётган ислоҳотлар, хусусан, Ўзбекистонда ўлим жазосини бекор қилишга доир жиноят қонунчилиги сиёсати жаҳонда кечаётган жараёнларга мос бўлиб, Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси моҳиятидан келиб чиқадиган инсонпарварлик тамойилини ўзида тўла акс эттиради. Бинобарин, инсон ҳаётига ҳамиша буюк неъмат сифатида қараб келган халқимизнинг маънавий қадриятлари ҳам шуни тақозо этади.

(ЎзА).

«Маънавият ёғдуси»

Ёшларни ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, уларнинг қалбида миллий урф-одатларимизга муҳаббатни сингдиришда ҳикматли сўз, матал ва мақолларнинг аҳамияти беқиёс. Шуни инобатга олиб, Абу Райҳон Беруний номидаги Тошкент давлат техника университетида "Маънавият ёғдуси" стенд мажмуаси ташкил этилди.

Унинг тақдимот маросимида сўзга чиққанлар ҳадису шарифлар ва ҳикматларнинг маънавий-маърифий, ахлоқий тарбия жараёнидаги таъсири хусусида тўхталдилар.

"Маънавият ёғдуси", бу деворий бадиий — "ҳаракат"даги стенддир. У ўзининг янгилиги, чуқур мазмунга эгалиги билан талабаларни жалб этиши аниқ. Зеро, ҳар куни донишмандларнинг сўзлари билан янгиланиб турадиган ёзувлар ҳеч кимни бефарқ қолдирмайди.

— Айтилажак сўз, билдириладиган фикр-мулоҳазанинг туб моҳиятини англаш талабага катта наф беради, — дейди «Маънавият ёғдуси"нинг ташаббускори, таниқли элшунос олим Билол Аминов. — Бу борада ҳадислар, ҳикматларнинг маъносига қизиқиш уйғотилса, айни муддаодир. Дарсга кираётган талаба стенддаги ҳикмат ёки ҳадисни ўқиб, уни кўнглига жойласа, биз ўз мақсадимизга эришган бўламиз.

М. ЖОНИХОНОВ.

ЖАҲОН 24 соат ичида

20 киши гаровда

Ўтган тунда Афғонистон пойтахти Қобул шаҳридан 100 км. жанубда 20 нафар жанубий кореялик фуқаро гаровга олинди.

Маълумотларда келтирилишича, хорижликлар машинада сайр қилишаётганда қуролланган шахслар томонидан ўғирлаб кетилган. Ушбу ҳолат бўйича жавобгарликни «Толибон» ҳаракатининг маҳаллий гуруҳи ўз зиммасига олди.

Кеча Корея Ташқи ишлар вазирлиги ҳам ушбу маълумотни тасдиқлади. «Айни пайтда барча чора-тадбирларни кўрмоқдамиз», дейилади вазирлик баёнотида.

Эслатиб ўтамиз, чоршанба куни Афғонистонда икки нафар Германия фуқароси гаровга олинган эди.

Қидирув тўхтатилди

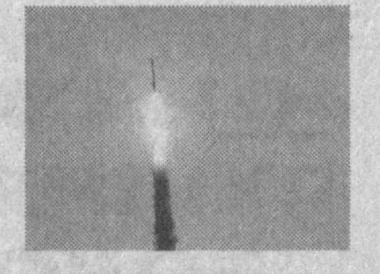

Бразилия Атлантика уммонига чўкиб кетган «VSB-30» ракетасининг қидирув ишларини тўхтатди. Ракета Бразилия техник-аэрокосмик маркази ва Германия аэрокосмик агентлиги томонидан ишлаб чиқарилган бўлиб, асосан ўқув-тадқиқот ишларини олиб боришга мўлжалланган эди. Унинг бортида биотехнологлар, физиклар, нанотехнологлар, муҳандислар ва тиббиёт ходимлари бор эди.

Маҳбуслар озод этилди

Кеча Исроил ҳукумати 256 нафар фаластинлик маҳбусни озодликка чиқарди. Бу Фаластин мухторияти раҳбари Маҳмуд Аббос ва ХАМАС ҳаракати ўртасидаги келишув самараси, дея хабар беради «Франс-Пресс» ахборот агентлиги.

Озодликка чиққан маҳбуслар орасида олти нафар аёл ва 11 нафар вояга етмаган ўспирин бор. Маҳбуслар қамоқхонадан чиқарилгандан сўнг Рамаллоҳда тантанали равишда кутиб олинади.

Фожианинг олди олинди

Кеча «Красэйр» авиакомпаниясига қарашли «Ту-154» йўловчи самолёти «Красноярск-Сочи» йўналиши бўйича қатновни амалга ошириш учун ҳавога кўтарилгандан сўнг йигирма дақиқа ўтгач, чап двигателида носозлик юзага келган.

Шундан кейин лайнер командири бу ҳақда диспетчерга хабар бериб, орқага қайтишга рухсат сўраган. Жума куни Москва вақти билан соат 14:55 да «Ту-154» эсон-омон Красноярск аэропортига қўнди. Самолёт бортида 127 нафар йўловчи бор эди. Ҳеч ким жабрланмади.

«Красэйр» вакили ушбу ҳолат билан боғлиқ ҳодисани махсус комиссия ўрганиб, аниқлик киритишини билдирди.

Китобга навбат

Ёзувчи Жоан Роулингнинг Гарри Поттер саргузаштлари ҳақидаги сўнгги китобини харид қилиш истагида бўлганлар кунлаб навбатда туришлари керак.

Мазкур китоб Буюк Британияда бугун савдога чиқарилади. Бироқ кечадан бошлаб одамлар дўконларда турнақатор бўлиб, навбат кутиб туришибди.

Янги китобга ҳозирнинг ўзида АҚШ фуқаролари томонидан икки миллионта буюртма берилган.

Хориж матбуоти хабарлари асосида тайёрланди.

ТАЪТИЛ

Оролбўйи ўқувчилари «Меҳржон» оғушида

Тошкент денгизи ҳудудида жойлашган «Меҳржон» болалар оромгоҳида оролбўйилик 253 нафар ўқувчи ҳордиқ чиқармоқда. Оромгоҳда уларнинг мириқиб дам олишлари, қизиқарли ўйинлар ва тадбирларда қатнашишлари учун барча шарт-шароитлар муҳайё. Ўқувчилар Тошкентнинг диққатга сазовор жойлари билан ҳам танишадилар, музейлар ва театрларга ташриф буюрадилар.

Яқинда оромгоҳда бир гуруҳ шоир ва ёзувчилар меҳмон бўлдилар. Бундай юзма-юз мулоқот ва дастхат билан совға қилинган китоблар дам олувчиларга катта қувонч бағишлади.

Г.ЙЎЛДОШЕВА.

МЕҲНАТ ВА АҲОЛИНИ ИЖТИМОИЙ МУҲОФАЗА ҚИЛИШ ВАЗИРЛИГИ

«ФУҚАРОЛАРНИ ЧЕТ ЭЛЛАРДА ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЎЙИЧА ХЎЖАЛИК ҲИСОБИДАГИ ТОШКЕНТ МИНТАҚАВИЙ БЮРОСИ» ДАВЛАТ УНИТАР КОРХОНАСИ

Ўзбекистон Республикаси фуқароларини Польша Республикасига ишга таклиф қилиш мақсадида қуйидаги мутахассисликлар бўйича танлов эълон қилади:

- *пайвандчи (электр, газ, аргон билан пайвандлаш);*
- *сунъий материалларга ишлов берувчи мутахассис — полимер жисмларни пайвандлаш, автохизмат кўрсатиш марказларидаги автомашина кузови қисмларини пайвандлашдек;*
- *жисмлар устки қисмига махсус резина қопламаларини ёпиштириш ва текислаш бўйича мутахассис (махсус ёпишувчан елим қопламани эҳтиёткорлик билан темир юзасига ёпиштириш ва ораликларни тўлғазиб текислаш);*
- *темир юзасини бўяш бўйича мутахассис (пулверизаторда бўяш);*
- *темир юзасини қум билан тозаловчи (ишчининг вазни 80 кг.дан кам бўлмаслиги лозим);*
- *металлконструкция монтажчиси (металлни газ билан кесиш ускунасида ишлаш, нуқтали пайвандлаш ва техник ҳужжатларни ўқиш).*

Мутахассисларга қўйилган умумий талаблар:

- *ёши — 22-50;*
- *5 йилдан кам бўлмаган малакага эга мутахассислар.*

Зарурий ҳужжатлар:

- *паспорт (асли) ва нусхаси — 5 дона.*
- *ҳарбий гувоҳнома (асли) ва нусхаси — 2 дона.*
- *сўралган мутахассислик ва соҳа бўйича билимини тасдиқловчи ҳужжат: диплом ёки сертификат (асли) ва нусхаси — 1 дона.*
- *меҳнат дафтарчаси (асли) ва нусхаси — 1 дона.*

Ҳужжат ва аризалар жорий йилнинг 31 июль кунига қадар соат 9.00 дан 18.00 гача қуйидаги манзилда қабул қилинади: Тошкент ш., Шайхонтоҳур тумани, «Қоратош» к., 44-уй, 1-қават, 9-хона. Мўлжал: «Хадра» майдони, «Мебеллар» дўкони орқасида.

Маълумот учун телефонлар: 227-08-78, 134-44-13.

«Ўзметкомбинат» АИЧБ

Тўлиқ технологик циклли **рангли металлар ишлаб чиқариш корхонасида** қуйидаги маҳсулотлар тайёрланади:

Мис лента, тунука (лист) ва металл тилим (полоса)

Техник тавсифи:

- қалинлиги — 0,5-4 мм., қалинлиги бўйича аниқлиги — 1%, эни — 25-430 мм., узунлиги — ўлчамсиз ўрамларда (ўрамнинг ички диаметри — 400 мм., ўрамнинг ташқи диаметри — 1200 мм.), ГОСТ 1173-93, код ТН ВЭД 740911000;
- қалинлиги — 5 мм.дан 10 мм.гача, эни — 450 мм. (зиҳи кесилмаган), узунлиги ўлчамли — 1500 мм.гача, ГОСТ 495-95, код ТН ВЭД 740911000.

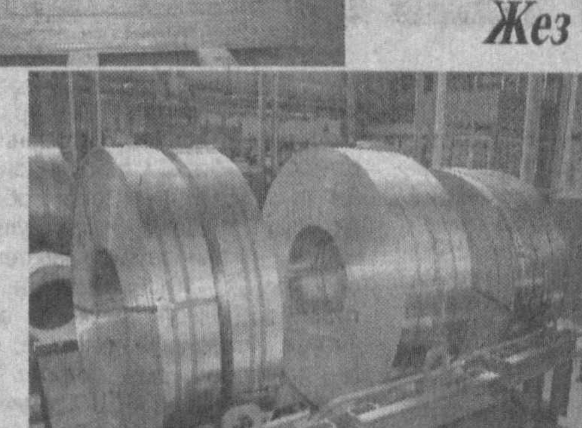

Жез (латунь) лента, тунука ва металл тилимлар

Техник тавсифи:

- қалинлиги — 0,5-4 мм., қалинлиги бўйича аниқлиги — 1%, эни — 25-430 мм., узунлиги — ўлчамсиз ўрамларда (ўрамнинг ички диаметри — 400 мм., ўрамнинг ташқи диаметри — 1200 мм.), ГОСТ 2208-91, код ТН ВЭД 740921000;
- қалинлиги — 5 мм.дан 10 мм.гача, эни — 450 мм. (зиҳи кесилмаган), узунлиги ўлчамли — 1500 мм.гача, ГОСТ 931-90, код ТН ВЭД 740921000.

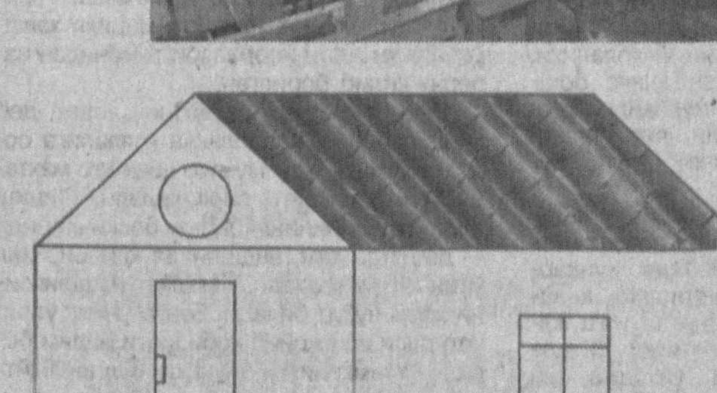

0,5 мм. қалинликдаги мис тунукадан тайёрланган металлчерепица

Ишлаб чиқариш корхонаси Европанинг (Италия, Австрия, Швейцария, Германия) етакчи фирмалари замонавий ускуналари билан жиҳозланган. Мазкур ускуналарда буюртмачининг барча истакларини тўлиқ қондириш, шу жумладан, ишлаб чиқарилаётган маҳсулот ассортиментини кенгайтириш бўйича техник имконият мавжуд.

Маҳсулотлар жаҳон стандартлари талабига жавоб беради. Улар миллий ва халқаро сертификациялаш тизими бўйича сертификатланган.

Юқори сифатли маҳсулотимизни тезда етказиб беришга кафолат берамиз!

Манзилимиз:

Ўзбекистон Республикаси 110502, Тошкент вилояти, Бекобод шаҳри.
Телефонлар: (+998 370) 913-15-22, (+998 370) 912-37-94, (+998 370) 912-24-23. Факс: (+998 370) 912-37-78. E-mail: UMK-COCM@yandex.ru

Давлат, хусусий ҳамда бошқа мулкчилик шаклидаги корхоналар раҳбарлари диққатига!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИЧКИ ИШЛАР ВАЗИРЛИГИ

якка ҳимоялаш воситаларини

ХАРИД ҚИЛИШ БЎЙИЧА ТЕНДЕР САВДОСИНИ ЭЪЛОН ҚИЛАДИ.

Тендер ҳужжатлари 2007 йил 23 август куни соат 17.00 гача қабул қилинади.

Манзил: 100070, Тошкент шаҳри, Ш.Руставели кўчаси, I-берк кўча, I-уй.

Маълумот ва тендер ҳужжатларини олиш бўйича ҳар куни соат 9.00 дан 18.00 гача мурожаат қилиш мумкин.

Телефонлар: 8 10 998 (371) 361-43-69, 55-83-28, 55-75-12.

Факс: 8 10 998 (371) 361-43-69, 361-43-73.
E-mail: umtvs@uzpak.uz

Қўшимча маълумотлар www.dgMarket.uz сайтида жойлаштирилган.

Тошкент архитектура-қурилиш институти ректорати ва бирлашган касаба уюшмаси қўмитаси «Архитектура ва шаҳарсозлик» кафедраси доценти Дилором Исамуҳамедовага отаси
Учқун ИСАМУҲАМЕДОВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

Тошкент Давлат иқтисодиёт университети ректорати ва бирлашган касаба уюшмаси қўмитаси «Макроиқтисодиёт» кафедраси профессори Анвар Ишмуҳамедовга падари бузруквори
ЭГАМҚУЛ отанинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор этади.

«O'zbektelefilm» давлат унитар корхонаси жамоаси етакчи мутахассис Тоҳирахон Сатторовага волидаи муҳтарамаси
Мартия ҲОШИМОВАнинг
вафоти муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

СПОРТНИНГ СИРЛИ ОЛАМИ

Бундан уч йил муқаддам ҳамюртимиз Рустам Қосимжонов Ливия пойтахти Триполи шаҳрида Халқаро шахмат уюшмаси — ФИДЕ шафъелигида ўтказилган жаҳон чемпионатида шахмат тожини қўлга киритиб, бутун халқимиз кўксини ғурурга тўлдирганди. Ўшанда алп ўғлонимиз жаҳоннинг 56 мамлакатидан келган 128 нафар кучли шахматчи ичида мутлақ ғолиб бўлиб, миллатимиз шону шавкатини осмон қадар юксалтирганди.

20 июль — Халқаро шахмат куни бутун дунёда кенг нишонланиши муносабати билан ўша қутлуғ кунлар ҳаяжонини яна бир бор эсга олдик. Шу куни чемпионимизнинг онаси Меҳри опа Қосимжонова билан учрашдик.

«ОНАЖОНИМ, ЯХШИЯМ СИЗ БОРСИЗ...»

Суҳбат

— Меҳри опа, ўзингиз яхши биласиз, бугун Халқаро шахмат куни. Энг аввало, сизни ушбу сана муносабати билан муборакбод этамиз. Бу кун бутун юрт ифтихорига айланган Рустами достоннинг онаси учун қутлуғ бўлсин. Шундай дақиқаларда ўғлингизнинг атак-чечак қадам ташлаган пайтлари, кўз ўнгингизда ўсиб-улғайган кезлари ёдингизга тушса керак?..

— Рустамжон биринчи синфда ўқиб юрганидаёқ ҳуснихати, тез ва бехато ёзиши билан устозлари эътиборига тушган. Акаси Хуршид билан шахмат ўйнаб туришарди. Кейин ўзи ўқиётган 76-мактабдаги шахмат тўгарагига қатнади. Ёзги таътилда тўгарак раҳбари Александр Грушевский ўғлимга шахмат ҳақидаги бир китобни берибди. У ёз бўйи китобни ўқиб, шахматга оид нимаики термину усул бўлса, барини ёзиб борибди. Буни кўрган устози ўшанда Рустамдан келажакда етук шахматчи чиқишини айтганди. Бироз нокамтарлик бўлса-да, айтай, кейинчалик Рустам 11 ёшга тўлганида 18 ёшлилар ўртасида чемпион бўлди...

Ўғлим бошқа фанларга нисбатан математикани, бадиий адабиётни кўп ўқирди, ўзича нималарнидир соатлаб чизиб ўтирарди. Китоб ўқиб ухлаб қолган пайтлари кўп бўлган. Раҳмим келиб, озгина дам ол, болам, деб айтгим келарди-ю, халақит бермайин деб ўзимни қўлга олардим. Шу меҳнатларининг натижаси ўлароқ у бугун Ўзбекистон фахрига айланди.

— Спортчи ҳамиша ўзи учун мағлубиятни ҳам тан олиб туриши керак. Фарзандингизда шундай ҳол рўй берса, кўнглингиздан нималар кечади?

— Тўғри, ютишни билган одам мағлубиятни ҳам билиши керак. Бир неча халқаро мусобақаларга ўғлим билан бирга борганман. Аксариятида ғалаба қозонган. Ютқазиб қўйган пайтлариям бўлган. Хафа бўлиб ўтирсам, ёнимга келиб, "Онажон, катта муваффақиятларим ҳали олдинда" деб мени юпатарди. Боламнинг ўзига бўлган ишончи мен учун барча нарсадан устун, аслида.

— Рустам ҳозир қаерда? Қандай мусобақаларга тайёрланаяпти?

— У ҳозир Германияда. Навбатдаги мусобақаларга тайёргарлик кўраяпти. Ҳар икки-уч ойда уйга келиб-кетади, қолаверса, тез-тез телефонлашиб турамиз. Ҳамиша дуосини қиламан. Олисда бўлсаям, юрагим у билан, бирор ери оғриганиниям, нимадандир хафа бўлганиниям ҳис қиламан. Дарров сим қоқиб, ҳолини сўрайман. Шундай пайтларда ўзида йўқ хурсанд бўлиб кетади: "Онажоним, яхшиям сиз борсиз. Овозингизни эшитсам, ортимда улкан бир суянч тоғим борлигини ҳис этаман. Сиз билан гаплашсам, дуолар қилсангиз, ишларим юришиб, муваффақиятлар ортимдан эргашиб юргандек бўлаверади", дейди.

Эслатиб ўтамиз, Рустам Қосимжонов куни кеча Испанияда тезкор шахмат бўйича ўтказилган супертурнирда иштирок этиб, Вишванатан Ананд, Руслан Пономарёв, Веселин Топалов каби собиқ жаҳон чемпионларига қарши дона сурди.

Зиёдулла ЖОНИБЕКОВ суҳбатлашди.

2006 йил 12 декабрь... Доҳадаги муҳташам спорт мажмуасида XV Осиё ўйинлари дастуридан жой олган бокс мусобақаларининг финал босқичи бўлиб ўтмоқда. Рингга қозоғистонлик, Афина Олимпиадаси чемпиони Бахтиёр Артаев (75 кг.) ва ўзбекистонлик ёш боксчи Элшод Расулов таклиф этилади. Ўшанда кўпчилик мутахассислар қозоғистонлик боксчининг имкониятини юқори баҳолашаётганди. Аммо Элшод жангнинг дастлабки раундларидаёқ кучли ва тезкор зарбалар йўллаб рақибини шошириб қўйди. Жанг якунида 10 очко фарқи билан (32:22) ҳамюртимиз ғалаба қозонди.

РАҚИБИНИ ШОШИРГАН ЭЛШОД

Бокс

Ўшанда Элшоднинг муваффақияти катта шов-шувга сабаб бўлган эди. Хориж матбуотида мазкур жанг ҳақида кўплаб мақолалар чоп этилди. Жумладан, Қозоғистоннинг Sports.kz интернет сайтида ҳам ўзбек боксчисининг маҳоратига юксак баҳо берилди: "... Олимпиада чемпиони Бахтиёр Артаев бугунги кунда ўз вазн тоифасида дунёнинг энг кучли техникага эга бўлган тажрибали боксчиларидан ҳисобланади. Ҳозиргача унга фақат россиялик Матвей Коробов асосий рақиб саналарди. Энди унинг олдида яна бир хавфли рақиб пайдо бўлди. Бу — ўзбекистонлик ёш спорт юлдузи Элшод Расуловдир. У бир йил ичида Бахтиёр билан икки марта рингга кўтарилиб, иккаласида ҳам зафар қучди. Олимпиада чемпиони унинг тезкор зарбалари олдида шошиб қолаяпти...".

Ҳа, бугун дунёда «ўзбек бокс мактаби» деган атама кўп бора ишлатиладиган бўлиб қолди. Руфат Рисқиев, Артур Григорьян, Муҳаммадқодир Абдуллаев, Руслан Чагаев.... Бу рўйхатни яна давом эттириш мумкин. Демак, ўзбек бокс мактаби ўз анъанасига содиқ қолиб, йигитларимиз нуфузли мусобақаларда доимо зафар қучиб келишмоқда. Қувончлиси, иқтидорли ёш боксчилар кўплаб етишиб чиқмоқда.

Элшод Расулов 1986 йили Қўқон шаҳрида туғилган. Яқинда ўзининг 21 ёшини қаршилаган боксчи спорт оламида барча ҳавас қиладиган натижаларга эришяпти. Халқаро тоифадаги спорт устаси, кўп карра Ўзбекистон чемпиони, ёшлар ўртасида жаҳон чемпиони, бундан ташқари, Осиё чемпиони ва Осиё ўйинлари ғолиби ҳамдир.

Албатта, ёшларимиз эришган бу муваффақият замирида Юртбошимиз томонидан мамлакатимизда соғлом турмуш тарзини тарғиб қилиш, спортни ривожлантириш ва ёш авлод тарбиясига берилаётган катта эътибор ётибди.

— Спорт оламидаги энг нуфузли мусобақа Олимпиада ўйинлари ҳисобланади, — дейди Элшод. —Ҳозир устозларим билан келаси йил Пекинда бўладиган ёзги Олимпиада ўйинларига йўлланма берувчи мусобақаларга тайёргарлик кўраяпман.

Ж. ЗИЁДУЛЛАЕВ.

Ажабо!

Испаниянинг шимолидаги Памплон шаҳрида 83 йилдан буён «ҳўкиз қувди» мусобақалари ўтказиб келинади. Унда одамлар сузонғич ҳўкизлар олдига тушиб, 850 метр масофага чопадилар. Ушбу қизиқарли мусобақада қатнашиш учун дунёнинг кўплаб мамлакатларидан ишқибозлар келишади.

Хавфли пойга

Бу йилги пойга фожиа билан тугашига озгина қолди. 31 ёшли Испания фуқаросига етиб олган ҳўкиз аввал уни шохи билан сузиб йиқитди ва кейин оёқлари остига олиб эзғилай бошлади. Бахтли тасодиф туфайлигина у омон қолди.

Матбуот хабарларига қараганда, бундай мусобақалар ўтказиб келинаётгандан буён 13 киши ҳалок бўлган. Охирги фожиа 1995 йилда рўй берган. Ўшанда Америка фуқароси ҳўкиз шохи зарбасидан ҳаётдан кўз юмган.

Хушхабар

БАЛЛИ, НОДИРА!

Озарбойжон пойтахти Бокуда спортнинг универсал жанг тури бўйича аёллар ўртасида жаҳон чемпионати якунланди.

Дунёнинг 22 дан ортиқ мамлакатларидан келган спортчилар қатнашган мазкур мусобақада ўзбекистонлик Нодира Казакова бронза медалини қўлга киритди.

Нодира яқинда мамлакатимизда ташкиллаштирилган "Машриқзамин маликаси" танловида ҳам совриндорлар сафидан жой олган эди.

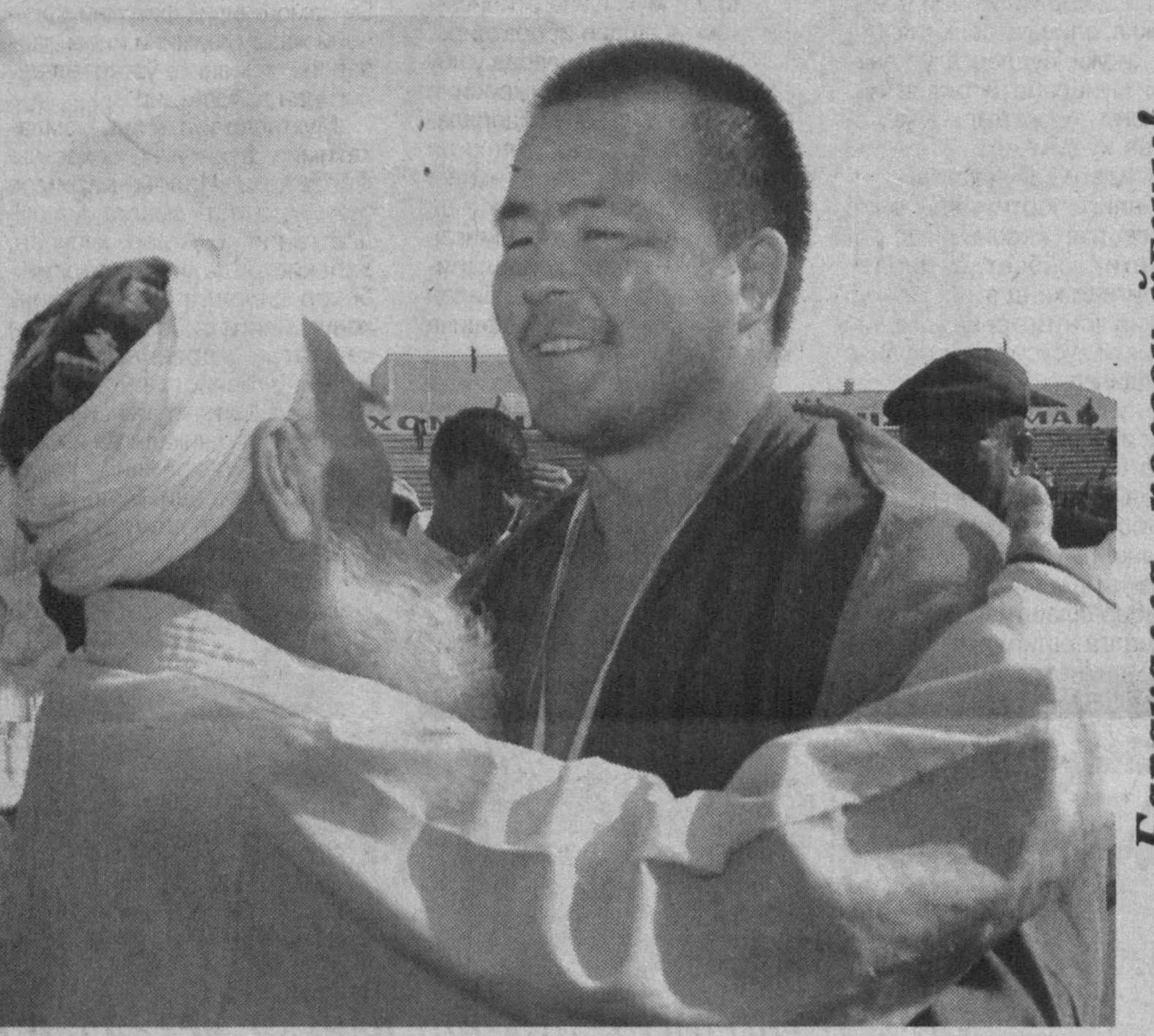

— Баракалла, полвон ўғлим!

ХХ асрга келиб, спорт катта даромад манбаига айланди. Юксак ғалабаларни қўлга киритган спортчиларнинг йирик сармоя эгаси бўлиши одат тусига кирди. Ўз навбатида, халқаро чемпионатлар, нуфузли мусобақаларда ғалаба қозониш тобора мураккаблашиб бораверди. Шунда спортчилар қувват кучайтирувчи воситалардан фойдалана бошладилар.

Допинг нега тақиқланган?

Тарихчиларнинг аниқлашича, допингдан фойдаланиш эрамиздан аввалги 776 йилда бўлиб ўтган илк Олимпия ўйинларидан бошланган. Ўшанда мусобақа иштирокчилари қўзиқорин, мусаллас ва турли ўтлардан истеъмол қилишган экан. Грек югурувчилари кунжут донидан, курашчи ва гладиаторлар чивин ўлдирувчи доридан қувват олишгани ҳақида маълумотлар бор. Аммо Рим империясининг инқирози спорт ўйинларининг, шу билан бирга, қувват оширувчи воситаларнинг ҳам йўқолишига сабаб бўлди.

1896 йилда биринчи Олимпиада ўйинлари қайтадан ташкил этилди. Шу билан бирга, қувват оширувчи моддалар яна пайдо бўла бошлади.

Аянчли томони шундаки, қувват оширувчи воситаларнинг дастлабки намуналари унчалик хавфли бўлмаган қоришмалардан иборат эди. Қайта кашф этилган моддалар эса инсон саломатлиги учун ниҳоятда зарарли оқибатларга олиб келмоқда.

1904 йилда бўлиб ўтган III Олимпиадада америкалик марафончи Томас Хикс олтин медаллар олади. Бироқ маррага етгандан сўнг унга тиббий ёрдам кўрсатилади ва стризинг моддасини қабул қилганлиги маълум бўлади. Шунингдек, француз велосипедчилари кокаин барги экстрактини виноға аралаштириб ичишгани, бельгияликлар эса эфир мойига ботирилган қанд сўришгани қайд этилган. Британиялик велопойгачилар ҳатто героин ва кокаин аралашмасини (спидбол) истеъмол қилишгача боришади. Боксчилар ҳам қўрқувни енгиш учун таркибида шу модда бўлган ёғларни тановул қилганлар.

Ўйиндан ташқари ўйин

Урушлар вақтида аскарлар учун турли даражадаги сунъий қувватлар ишлаб чиқарилди ва кейинчалик улар "қора бозор"ларда ҳам харидоргир бўлиб кетди. Фармакологиянинг ривожланиши ғирром спортчилар учун янада кенг имкониятлар яратиб берди. 1932 йили амфетамин таблеткалари савдога чиқарилди. 1940 йилда стероидлардан, 1958 йилда анаболик стероидлардан фойдаланила бошланди.

1952 йили Хельсинкида бўлиб ўтган Олимпиадада спортчилар орасида наркотиклар кенг қабул қилинаётганлиги ҳақида миш-мишлар тарқалди. Лекин эътиборсизлик туфайли бу иллат илдиз отаверди. Рим Олимпиадасида даниялик велосипедчи мусобақа вақтида оламдан кўз юмади ва унинг қонида амфетамин моддаси борлиги аниқланади.

Шундан сўнггина жаҳон спорти мутахассислари бу муаммони ижобий ҳал этишга қарор қилишди ва 1968 йили Мексикада ташкиллаштирилган Олимпиадада Халқаро Олимпия қўмитаси илк бор допинг-тестларни жорий этди. Лекин у вақтларда ташхис қўйиш воситалари унчалик тараққий этмаганлиги учун қоидабузарларни фош этиш имконияти чекланган эди. Қолаверса, спортчилар ҳали мутахассисларга маълум бўлмаган кўпгина моддалардан ҳам фойдаланишарди. Бугунга келиб, допинг-тестлар анализи ҳам, тақиқланган воситалар рўйхати ҳам мукаммал даражада ишлаб чиқилган.

Мутахассислар допинг моддаларни етти гуруҳга ажратишади. Улар стимуляторлар, наркотик анальгетиклар, анаболиклар, диуритиклар, томизғи гармонлар, допинг қонлар ва турли воситаларидан фойдаланиб ҳийла ишлатишдир.

Спорт — саломатлик гарови. Допинг эса инсонни касалликка, мажруҳликка олиб келади. Демак, иккаласи бир-бирига наинки ёт, балки умуман қарама-қарши тушунчалардир. Спортнинг асл моҳияти, руҳияти ва жозибадорлигига путур етмаслиги учун ҳам допинг қатъиян тақиқланган.

Анвар САМАДОВ тайёрлади.

Ўқинг, қизиқ!

Буюк британиялик сузувчи Льюис Гордон Пью Шимолий Қутбда совуқ сувда узоқ туриш бўйича жаҳон рекордини ўрнатди, деб хабар беради The Times газетаси.

Муздек сувда 18 дақиқа

У Цельсий шкаласи бўйича -1,8 даража совуқ бўлган сувда 18 дақиқаю 50 сония вақт сузиб юрди. Шу вақтга қадар бунчалик совуқ сувда ҳеч ким чўмилмаган эди.

Л. Пью тажриба жараёнида ўзини жуда ёмон ҳис қилганлигини тан олди. "Бу менинг ҳаётимдаги энг қийин ва оғир сузиш бўлди», деди у. Л.Пью 20 йилдан буён сузиш билан шуғулланади. У дунёдаги бешта океанда сузган ягона спортчи бўлиб тарихдан жой олди.

Л. Пью журналистларга берган интервьюсида рекорд ўрнатиш нияти бўлмаганлигини, аксинча, жаҳон ҳамжамияти эътиборини Арктикадаги глобал исиш жараёнига қаратмоқчи эканлигини айтган. Эсингизда бўлса, ўн йил олдин Шимолий Қутбдаги океанда чўмилишнинг умуман иложи йўқ эди. Чунки океан юзаси тўлиқ музликлар билан қопланганди. Ҳозирда музликлар орасида катта-катта ёриқлар пайдо бўла бошлаган.

Дунё олимларининг фикрича, агар глобал исиш жараёни шу зайлда давом этса, 2040 йилга бориб, ёз мавсумида Арктикада умуман музликлар эриб кетиши мумкин.

1972 йилда Рейкьявикда Роберт Фишер ва Борис Спасский ўртасида шахмат бўйича жаҳон чемпионлиги учун ўйин давом этаётганди. Зал сув қуйгандек жим-жит. Фишер бирдан залга юзланди ва деди:

— Ҳой, ўн иккинчи қаторда ўтирган қизалоқ, новвот сўришни бас қиласанми-йўқми? Жонга тегдинг-ку!

—Мен новвот сўришни эндигина бошладим-ку,— дея эътироз билдирди исландиялик шахмат мухлисаси Астрид Бьерндоттир.

— Ёлғон гапирма, — деди гроссмейстер. — Мен санаб турибман, ҳозир еттинчи новвот парчасини сўришни бошладинг.

Қизалоқ ҳеч нарса деёлмай ерга қаради.

МУҲАББАТ ТУФАЙЛИ ШАХМАТГА ҚАЙТДИ

Бу воқеани эслашимиздан мақсад Фишер ўта ноёб қобилият эгаси эканлигини айтишдир. Эътибор берган бўлсангиз, жаҳон чемпионлиги учун ҳаёт-мамот жанги кетаётган пайтда ҳам у залда ким нима билан машғул эканлигини кузатишга улгурган.

Шахмат бўйича жаҳоннинг ўн биринчи чемпиони Роберт Жеймс Фишер 1943 йилда Чикагода туғилган. Олти ёшга тўлганда опаси унга шахмат ўйнашни ўргатади. Шундан сўнг Бобби бутунлай шахматга берилиб кетади. 13 ёшида ўсмирлар ўртасида, 14 ёшида эса катталар ўртасида АҚШ чемпиони бўлади.

Фишер, шубҳасиз, буюк шахматчи. Шу билан бирга, унинг ўзига яраша инжиқликлари ҳам кўп. Доимо қандайдир можароларга аралашиб юради. Масалан, мактабда ўқиб юрган пайтларида берган интервьюларидан бирида ўқитувчиларини эси паст деб ҳақоратлайди. «Фақат жисмоний тарбия ўқитувчимгина бироз ақлли. Чунки у шахмат ўйнашни билади», дейди Фишер.

Афсусланарли томони, гроссмейстернинг инжиқликлари, жиззакилиги, ҳар нарсага жаҳли чиқиши ҳеч қачон унинг фойдасига хизмат қилмасди. Буни шахматчилар биларди. Лекин гапидан қайтмасди. Бунга унинг қайсарлиги йўл қўймасди.

1975 йилда у жаҳон шахмат тожини Анатолий Карповдан ҳимоя қилиши керак эди. Фишер ўйин бошланишидан анча аввал Жаҳон шахмат федерацияси — ФИДЕ олдига турли хил — чемпионга бериладиган маблағ миқдорини ошириш, ўйин бўладиган залдаги ёруғликни кучайтириш, шанба кунлари ўйин ўтказмаслик каби талаблар қўя бошлади. ФИДЕ бу шартларнинг кўпини бажарди. Аммо ўйин муддати яқинлашган сайин Фишернинг инжиқликлари ҳаддидан ошади. Охир-оқибатда, Анатолий Карпов ҳеч бир «жанг»сиз жаҳоннинг ўн иккинчи чемпиони, деб эълон қилинди.

Орадан шунча йиллар ўтгач, айрим шахмат мутахассислари Фишернинг ўша пайтдаги талаблари тўғри эди, ундан ноҳақ чемпионликни олиб қўйишганди, деган фикрларни билдиришмоқда. Албатта, бу гапларга қўшилиш ҳам, қўшилмаслик ҳам мумкин. Лекин ўша можаролардан сўнг жаҳон буюк бир шахматчисини йўқотгани ҳақиқат.

Роберт Фишернинг буюк шахматчи бўлганини қуйидаги рақамлар ҳам исботлайди. У 1957-1967 йиллар оралиғида саккиз марта АҚШ чемпиони бўлди. Шу даврда 90 партия ўйнаб, 61 тасида ғалаба қозонган. 26 партияда дурангга эришган. Бор-йўғи уч ўйиндагина мағлубиятга учраган. Бундан ташқари, у 15 ёшида гроссмейстер бўлган ягона шахматчи сифатида шахмат тарихидан жой олди.

У 1972 йили Борис Спасский билан учрашгунига қадар бу унвонга даъвогарлик қилаётган М. Тайманов ва Б. Ларсенларни 6:0 ҳисобида мағлубиятга учратди. Даъвогарларнинг финал ўйинида Т. Петросянни (6,5:2,5) енгди. Тож учун бўлган ўйинда эса Б. Спасский (12,5:8,5) мағлуб этилди.

Фишер ундан шахмат тожи олиб қўйилгандан сўнг салкам йигирма йил бутунлай шахматни тарк этди. Мухлислар уни 1992 йилдагина яна шахмат тахтаси ёнида кўришди. Мутахассисларнинг таъкидлашича, у ҳамон қайсарлигини ташламаган эди.

Матбуотда ёзилишича, унинг шахматга қайтишига муҳаббат сабабчи бўлган. Фишер шунча машҳур бўлса-да, уйланмаган. Ўтган асрнинг 90-йилларида венгриялик ёш шахматчи Зита Рисаньи Фишер ўйнаган партияларни таҳлил қила туриб, ҳайратга тушади. Аслида, унинг шахматдаги комбинациялари, кутилмаган юришлари кимларни мафтун этмаган дейсиз! Зита унинг ўйин тактикасига шунчалик қизиқиб қоладики, ҳатто тушларига ҳам кириб чиқа бошлайди. Охири унга мактуб йўллайди. Зита Фишер билан учрашишни, партиялари ҳақидаги ҳайратларини унга сўзлаб беришни орзу қиларди.

Аммо Фишер унинг хатларига эътибор бермайди. Зита бир йилга яқин мактубларига жавоб кутиб яшайди. Кунларнинг бирида Фишер венгриялик қизалоқнинг хатини очиб ўқийди ва унга жавоб йўллайди. Шундан сўнг икки ўртада ёзишмалар бошланади. Орадан кўп ўтмай, Зита Лос-Анжелесга йўл олади. Улар шу тарзда учрашадилар. Кейин бир неча кунни шахмат партияларини таҳлил қилиб ўтказишади. Кутилмаган ҳолда бир-бирини ёқтириб қолишади. Зита Фишерни шахматга қайтишга кўндиради.

— Азизим, — дейди у, — шахматга қайтмасанг бўлмайди. Ахир, яхши яшашимиз учун бизга пул керак-ку?!

Шундай қилиб, Фишер шахматга қайтади. У 1992 йили Югославияда яна Борис Спасский билан куч синашади ва 10:5 ҳисобида ғолиб чиқиб, уч миллион доллар маблағга эга бўлади. Ўша пайтда БМТ Югославияга нисбатан санкция эълон қилган эди. Белграддаги матч Фишер ва АҚШ ўртасидаги бусиз бузилиб бўлган муносабатларни бутунлай издан чиқаради.

АҚШ ҳукумати шахматчига айб қўйиб, уни ҳибсга олмоқчи ҳам бўлади. Шунинг учун у Америкага қайтмайди. Фишер ўзи туғилиб ўсган юртни дунёдаги барча фожиаларнинг сабабчиси, деб атайди. 2001 йил 11 сентябрда Нью-Йоркда содир этилган террорчиликни қувонч билан кутиб олади. «Ажойиб вақтлар келди. АҚШни ер юзидан бутунлай йўқ қилиш керак», дейди у.

Америка Федерал разведка бюроси уни аввалдан СССРнинг жосуси деб ҳисоблаб келарди. Уларнинг тахминича, Фишер 1958 йили Москвага келганда КГБ томонидан ёлланган. ФРБ ҳатто унинг онаси Регинани ҳам шўролар жосуси деб ҳисоблайди. Чунки сўл қарашлар эгаси бўлган Регина хоним Германияда ҳокимият тепасига Гитлер келгач, СССРга кўчган. Москвада тиббиёт институтида ўқиган ва шу ерда антифашист-биофизик немис йигити билан танишиб турмуш қурган. Кейин эса уларнинг оиласи АҚШга Чикагога кўчиб кетган. Маълумотларга қараганда, уларнинг оиласи узоқ йиллар Америка хавфсизлик хизмати идоралари томонидан назорат қилиб борилган.

Роберт Фишер шахматни санъат, деб ҳисоблайди. У Капабланка ғояларига содиқ қолган ҳолда мумтоз шахмат мактаби тамойилларига риоя қилади. Фишер шахмат ўйинининг барча босқичларида — дебютда ҳам, эндшпилда ҳам бир хил ўйин кўрсата олади. Шахмат назариясини жуда чуқур билади. Бунга унинг ўткир хотираси ва ажойиб қобилияти ёрдам беради. У имконияти жуда оз бўлган пайтда ҳам фақат ғалаба учун ўйнайди. Шунинг учун ҳам инжиқликларига, жиззакиликларига қарамай, миллионлаб шахмат мухлислари уни буюк шахматчи деб билишади.

Бекқул ЭГАМҚУЛОВ.

Роббен сотилмайди!

"Челси" клуби хўжайини Роман Абрамович Арьен Роббенни жамоадан кетиши ҳақидаги миш-мишларни кескин рад этди.

Унинг сўзларига кўра, клуб мухлисларининг хавотирланишига ўрин йўқ.

— Роббен учун 50 миллион доллар таклиф этишса ҳам, у Лондонда қолади, — деди Абрамович.

Таъкидлаб ўтамиз, сўнгги пайтларда "Реал" (Мадрид) голландиялик бу футболчини ўзиники қилиб олиш учун ҳаммадан кўпроқ "жон куйдираётганди".

Ф. АБИЛОВ.

Халқ сўзи
Народное слово

Бош муҳаррир Ўткир РАҲМАТОВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган.
Нашр индекси — 229. Буюртма Г — 656. 25266 нусхада босилди,
ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

Газета таҳририят компьютер марказида терилди ва операторлар Жамшед Тоғаев ва Муҳаммадали Бегмуратов томонидан саҳифаланди.

t -Тижорат материали

МАНЗИЛИМИЗ:
100000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — И. Ўтбосаров.
Навбатчи — С. Раҳмонов.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва
Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 133-52-55;
Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили:
«Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — 22.35 Топширилди — 23.40 2 3 4 5 6